

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำเนียบสภาร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๖

วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๕ นาฬิกา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
วันนัดสมาชิกมาร่วมการประชุม ๑๕๖
คน ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าจะได้นำ
ดำเนินการประชุมในฐานะทำหน้าที่ร่าง
รัฐธรรมนูญต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน
จะแจ้งมติที่ประชุม ส่วที่ขออนุมัติ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน
การประชุม สภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำ
เนียบสภาร่างรัฐธรรมนูญ) ครั้งที่ ๓ มี
ท่านผู้ใดจะขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการ
ใดบ้าง

(ไม่มีสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ประการใด)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
เมื่อนี้ไม่มีท่านผู้ใดเปลี่ยนแปลงแก้ไข

ข้าพเจ้าขอว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำเนียบ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) ครั้งที่ ๓

ระเบียบวาระที่ ๓ ทูลขอระเบียบ

วาระ ซึ่ง คณะกรรมาธิการ ระเบียบวาระ

เสนอ ก. ทูลขอที่ค้างพิจารณา

๕. ระเบียบการปกครอง ระเบียบวาระขอย

พระราชบัญญัติ อันมี พระมหากษัตริย์ เถน

ประมุขหรือไม่ว่า สำหรับในเรือนใต้ค้าง

พิจารณาแต่ครั้งก่อนและคณะกรรมา

ธิการเป็นผู้ที่กระทำได้ไป เพราะ

ฉะนั้นขอเชิญ

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมา

ธิการระเบียบวาระ): ระเบียบวาระที่

กรรมาธิการเสนอเป็นทูลขอที่ค้างพิจารณา

ขออนุมัติ ระเบียบวาระขอย

LIRT

อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขหรือไม่
 ส่วนที่ ๓ มาชก ขอเสนอ ญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
 เติมนั่น ขอแก้ไขให้อ่านว่า "ให้ตั้งไว้ตั้ง
 ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข" กรรมาธิการใครจะขอเรียน
 ต่อที่ท่านประธานว่า ญัตติของหวัชชกรกรรมา
 ธิการตั้งมานั้นเป็นรูปคำถาม ส่วนที่
 ๓ มาชก ขอเสนอ ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมเป็นรูปคำ
 ขอร้องหรือขอร้องหนึ่งเป็นรูปของญัตติ ใน
 เรื่องนี้กรรมาธิการมีไต่ถามกันขึ้นในบัดนี้แต่
 เวลาที่ ได้ทราบว่า มีการเสนอ ญัตติแก้ไข
 แล้ว กรรมาธิการได้ประชุมทบทวนแล้ว
 ทบทวนแล้วเพื่อพิจารณาตัวเองว่า ให้ตั้ง
 หวัชชกรไปหรือไม่ สันนิษฐานที่เสนอ
 ญัตติไว้กล่าวไว้ในคำเสนอญัตติ และที่
 ไต่ถามไปบ้าง ต่อสภาน หรือไม่ ประการ ไต่
 เมื่อได้ทบทวนดูแล้วกรรมาธิการก็ขอเรียน
 ว่ากรรมาธิการยังไม่เห็นเหตุผลว่าขอเสนอ
 ของกรรมาธิการนั้นผิดหรือไม่สมควร
 ประการใด โดยข้อบังคับการประชุม
 ปรึกษาของสภาข้อ ๕๕ คณะกรรมาธิการ
 ระบอบประชาธิปไตยเห็นว่า ถ้าหาก
 ความว่าคนควาท่างตลกกว่า แล้วกรรมา

รวม ก็หมายความว่ารวบรวบทางตลกกว่า
 หลีกสารสำคัญ แล้วตั้งเป็น หวัชชกรเถย
 วาระอันควรพิจารณาในการ ร่าง รัฐธรรมนูญ
 นั้น ท่านประธานคงจะเห็น ไต่จากข้อ
 ขอร้องที่ข้าพเจ้ากราบทูลเรียนมานั้นว่า กรรมา
 ธิการระบอบประชาธิปไตยไม่มีความ
 เห็นไม่เห็นว่าสมควรที่จะตั้งอะไร
 เป็นอย่างไร กรรมาธิการเห็นว่าเพียง
 คิดกันตั้งหวัชชกรเพื่อไปปรึกษาหารือกัน ใน
 เรื่องนี้ว่าจะอย่างไร เพราะฉะนั้น
 คณะกรรมาธิการคณะหนึ่งประชุม
 กันครั้งแรกก็ไปจากฐานของตัวเองแล้ว
 ในที่สุดก็หมดเป็นเอกฉันท์ว่า เราไม่มี
 หน้าที่เสนอต่อสภาว่า ขอร้องญัตติแก้ไข
 รัฐธรรมนูญนั้นควรจะเป็นอย่างไร ปล่อยให้
 ให้สภาที่มีสิทธิเสรีที่จะคิดเองว่าตั้ง
 ไต่ควรจะเป็นอย่างไร ที่เราคงไปนั้นควร
 จะแต่เพียงหวัชชกรเท่านั้นให้สมาชิกเลือกใหม่
 โอกาสพัก ดังที่ไต่ถามมาแล้ว เพราะฉะนั้น
 กรรมาธิการ จึงไม่ขอ ถกเถียง กันว่าตั้ง
 อะไรเป็นอะไร เพราะว่าถ้าถกเถียงกัน
 แล้วก็จะกลายเป็นว่ากรรมาธิการคิดกันโดย
 เสียงข้างมากว่า รัฐธรรมนูญเรากำลัง

ว่าเขียนหรือพิมพ์บัญญัติว่าอย่างไร และเมื่อเราได้อุบัติ ข้อ ถูกเลยง เช่นนั้นแล้วการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระเบียบวาระก็เกินไปในทางที่ว่าเรื่องอะไรเป็นปัญหาทางการเมืองได้ เมื่อมีผลคดีหรืออาจจะมีผลคดีเป็นอย่างไรในช่องทางใด เราพิจารณาลงมาเห็นปัญหาแน่ชัด คือหมายความว่าเห็นโอกาสให้เลยกันใดหลาย ๆ ทาง แม้แต่คนเคยข้องอาจคิดเป็นอีกอย่างหนึ่งก็มี โอกาสพูดได้ทั้ง เช่น พิจารณาข้อประเทศมาแล้ว เป็นต้นว่าข้อประเทศสยามมีเพียง ๕ คน แต่กระนั้นกรรมการก็คิดว่าจะไม่เป็นการเปลืองประโยชน์ในภาวะพิจารณาเช่นนั้น ขอท่านประธานไต่ไปรทเทษยบุคคลหรือระเบียบวาระ ดังที่ไต่กรายเรียนมาแล้วทั้งสองอย่าง ดังที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนแล้วว่า ของกรรมการนั้นเป็นรูปคำถาม ของมีเส้นอนุมัติเป็นรูปคำตอบหรืออนุมัติ อรรถนัยการเส้นอนุมัติไม่ว่าในรัฐสภา หรือไม่ว่าในสภาใดก็ตาม เจ้าของญัตติจะต้องลุกขึ้นต่อสู้ของญัตติของตน นั่นเป็นหัวใจของรูปเส้นอนุมัติ แต่รูปทการพิจารณาเส้นขอเป็นรูปคำถาม ไม่ใช่รูปญัตติ เพราะฉะนั้นกรรมการก็ไปอภิปราย แต่ละคน

ไต่ถามท่านสมาชิก นั้นเป็นประการสำคัญในประการแรก

ในประการที่ ๒ หากข้อเสนองานเส้นอนุมัติเป็นการถูกต้อง ต่อไปจะกลายเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี เพราะจะกลายเป็นว่ากรรมการ คณะหนึ่ง ๆ ที่พิจารณาตัวเองแล้วว่าไม่มีอำนาจเส้นอนุมัติก็จะกลายเป็นมีอำนาจเส้นอนุมัติขึ้นมา เพราะต่อไปกรรมการก็จะเสนอข้อสภาว่า ควรจะมีสภาหรือควรจะมีสภาเถว ควรเป็นอย่างโน้นอย่างนี้ ควรบัญญัติอย่างโน้นอย่างนี้ กรรมการก็คิดว่าไม่ถูกต้อง

ในประการที่ ๓ ท่านผู้เสนอญัตติอภิปรายเป็นคนแรกในระเบียบวาระขอ ทวิขระเบบวาระของกรรมการนั้นไม่เหมาะสมตามความรู้สึกของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนั้นผลคดีมีราย ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดกัน ก็ผลสืบสนุนญัตติไต่อย่างไรก็ตามไม่ไป ก็จะมีมาตรา ๑๗ เขาอะไรท่านคงในชั้นไปรทชยานก ว่ากรรมการจะมีเจตนาต่อลิตข้อเถียงอะไรเลย แต่ว่าโดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องทมิฬกันมากทั้งนอกสภาและในสภา เกยวด้วยหวัชระเบบวาระข้อ ๕ นี้ ก็อาจจะเป็นความจริง ออกบาง ความประชาชนทาง

คนหรือทางหมื่นเห็นว่าหิวช้อระเบียบวาระน
 ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมา
 การได้ติดตามหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ กันอยู่
 ในประเทศไทยนหลายสัปดาห์ก็มิได้อยู่
 ฌบยท่อกอกจะเข้มนเช่นข่าวกรรมาธิการ
 คณะเป็นอันมาก ถ้าเรากล่าวหนังสือ
 พิมพ์เพียงสองฉบับเป็นสัปดาห์แท้จริงของ
 การแสดงความรู้สึกของมวลชนแล้วแน
 หรือว่าความรู้สึกที่แสดงออกนั้น ได้
 แสดงออกโดยเข้าใจความหมายแห่ง
 หิวช้อทกรรมาธิการตงนั้น โดยถูกต้อง
 กรรมาธิการไม่มีโอกาสเลย ไม่ว่าโดย
 วิถีทางใดที่จะแถลงโดยแจ่มแจ้งต่อประ
 ชาชนให้ทราบความหมายอันแท้จริงของ
 หิวช้อระเบียบวาระที่กลางพิจารณา
 กรรมาธิการถูกพวกหัวจวรณถึงกับว่า
 อวดดี จะใช้อำนาจอะไรมาตงพระมหา
 กษัตริย์มาตงพระมหากษัตริย์ กรรมา
 ธิการควรจะพิจารณาตัวเองแล้ว ว่า
 ระเบียบวาระต่าง ๆ ที่เสนอมาน ทำให้
 กรร ร่างรัฐธรรมนูญล่าช้าโดย ใช้เหตุ
 เอาเรื่องเหลวไหลมาปก เหล่านี้ ได้
 ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ของ ฌบยมน
 เป็นเวลาคัดต่อกันหลาย ๆ วัน ทกราย
 เวียนท่านประธานน ไม่ใช่ว่าคณะกรรมา
 ธิการจะไปถือโกรธหนังสือพิมพ์หรืออะไร

หรือถ เพราะว่าเป็นสิทธิ์ของเขาที่จะ
 วิจารณ์วิจารณ์ เียงแต่หนักจะขอแจ่ม
 ใสเข้าใจกันแจ่มแจ้งเพื่อเป็นการ อดกลอง
 เท่านั้น เพราะถ้าการกรรมาธิการ ไม่ขอ
 อนุญาตท่านประธานนใน โอกาสนี้แถลงถ
 ความหมายอันแท้จริงของหิวช้อระเบียบ
 วาระแล้ว เรอที่จะเลิกกันไป เมื่อเลิก
 กันไปมาก ก็อาจจะทำให้ประชาชนทนย
 หนังสือพิมพ์สองฉบับนั้น เข้าใจผิดไป
 ว่าสถานการณ์ไม่ร้ายรัฐธรรมนูญตงที่
 เคยมีชื่อนานนามให้สถานการณ์ แต่ความจริง
 เราร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ร่าง ท่าน
 สมาชิกตงหลายทรายกนคืออยู่ แต่เราท
 ะไร เรารวังแค่ไหน เราคนคิดว่าตาม
 หลักวิชาคนคิดว่าตามข้อเท็จจริงตามบท
 เรียบธรรมนูญแค่ไหน ย่อมเกินททรายกนอยู่
 คณะกรรมาธิการ คิดความลเหตุที่เข้าใจ
 ผิดกันไปใหญ่ได้ ถึงกับว่าหิวช้อระเบียบ
 วาระนี้เป็นกรรนำทางไปสู่การหมั้นพระ
 บรมเตชานภาพกต หรือเป็นการที่จะไป
 ลงมติไม่โหมพระมหากษัตริย์หรือไม่
 ะไรก็ตน ยนยอตงแล้วด้วยทจตนคเคย
 คัดการอ่านสารหาไทย ท่านประธานน
 จะสังเกตได้ในหิวช้อระเบียบวาระที่คณะ
 กรรมาธิการไป ชงชานว่า จะคงไว้
 ชง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหาก

กษัตริย์เป็นประมุขหรือไม่นั้น ถ้าหาก
 ตามใจยากจริง ภาษาไทยแท้ๆ นี้ ไม่
 ต้องเสกภาษาอะไรที่ไทยมา จะเห็นได้
 ว่าประโยคประธานอยู่ที่ว่า จะคงไว้ซึ่ง
 ระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ ส่วนความ
 ที่ว่า อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น
 เป็นแค่ส่วนหรือประโยคประกอบซึ่งทำ
 หน้าที่เป็นคุณศัพท์ประกอบคำว่า “ระบอบ
 ประชาธิปไตย” เพราะฉะนั้นถ้าอ่าน ไทย
 เน้นหนักของประโยคแล้ว จะต้องอ่านว่าจะ
 คงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ แต่
 ระบอบประชาธิปไตยในที่นี้ถ้าจะคงไว้
 ต้องคงไว้ส่วนที่พระมหากษัตริย์เป็นประ
 มุข ต้องอ่านอย่างนั้น จะไปอ่านว่า จะ
 คงไว้ซึ่งพระมหากษัตริย์ให้เป็นประมุข
 ของระบอบประชาธิปไตยหรือไม่นั้น อ่าน
 ไม่ได้ ไม่ว่าในทางไทย ที่ท่านประธาน
 คงจำได้ว่าผู้สนับสนุนนิติไทยปรากฏ
 วิทยาทานว่า ทวีซอร์เทพยวาระของคณะ
 กรรมการนั้น ไม่เหมาะสมไม่สอดคล้อง
 เหตุผล ด้วยเหตุผลประการ ในประการ
 ที่ ๑ ท่านเรียกว่าปัญหาहारอบท ประการ
 ที่ ๒ ท่านเรียกว่าปัญหาชอเท็จจริง คำ
 ว่า “ปัญหาहारอบท” นี้ บางทีจะก่อให้เกิด
 ความงงวุ่นแก่สมาชิกบางท่านที่ไม่
 สันทัดในเรื่องของกฎหมาย ข้าพเจ้าก็

ขอลอโอกาสอธิบายว่า คำว่า “ปัญหา
 ฮารอบท” นั้น หมายความว่าปัญหา
 กฎหมายนั่นเอง ก็รวมความว่าท่านว่า
 กรรมการที่ผิดของชอชบงคัย เป็นปัญหา
 ฮารอบท และกรรมการที่ผิดชอชบงคัย
 จริง ท่านเรียกว่าปัญหาชอเท็จจริง คำ
 อธิบายของท่านนั้นคล้ายๆ กันกับที่
 พ้องอย่างที่ท่านถนัดคือ เพราะที่ท่าน
 เป็นอธิการ ขอประธานไทยที่ข้าพเจ้า
 อภิปรายยังไม่ใช้มาทะเลาะหรือโกรธชง
 หรือถ เรานักกฎหมายด้วยกันไม่เคย
 โกรธกันในเรื่องเลย เพราะฉะนั้นขอ
 ท่านสมาชิกถนัดกว่าเรามาเถียงกัน
 โกรธกันอะไรกันอย่างนั้น แต่เมื่อท่าน
 มาในรูปนักกฎหมายแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็น
 จะต้องขอข้อสื่อถึงนักกฎหมายคนหนึ่ง
 เหมือนกัน ท่านกล่าวไทย ขอไทยได้
 คำว่า “กล่าวไทย” นคล้ายๆ อย่างนั้น
 คณะกรรมการว่าที่ผิดชอชบงคัย เท่า
 กับการขอให้สื่อลงมติให้เขียนไปตาม
 ชัยเสนอของ ท่าน เป็นการลงไทยคณะ
 กรรมการว่าที่ผิดชอชบงคัย ท่านกล่าว
 ว่าคณะกรรมการผิดชอชบงคัยจริงก็เท่า
 กับการฟ้องต่อสภาในเวลานี้คือว่า กรรมการ
 ที่ผิดชอชบงคัยจริง รวม
 ความว่าทำงานได้ไม่ได้เลย คราวนี้

ข้าพเจ้าจากห้องของนางเพ็ญเกษมการอธิบาย
 ไม่ได้ อยากจะตกใจ ได้หรือเอาท่านมาว่า
 หรือ อธิบายว่ากรรมวิธีการไม่ได้ทำลิต
 จขบงคืบเพราะอะไร กรรมวิธีการไม่ได้
 ทำตามข้อเท็จจริงเพราะอะไร ในประ
 การแรกท่านเรียกขานประการที่ ๑ ท่าน
 ว่าตามข้อของทุกข้อ ๑๕ คณะกรรมการ
 การระดมอวาระตั้งเส้นอสังหาริมทรัพย์
 ให้นำมาอยู่ในรัฐธรรมนูญ เป็นตัวช่วย
 ของท่าน ทนายเขาได้ตรวจรายงานการ
 ประชุมแล้ว คณะกรรมการขอเรียน
 วันที่ ๑๕ แห่งข้อบังคับนิตยบัญญัติ
 ทงที่เคยเรียนต่อสภาฯ ครบถ้วนแล้วว่า
 คณะกรรมการมีหน้าที่คนควาและรวม
 รวมหลักสารสำคัญอันควรพิจารณาใน
 การร่างรัฐธรรมนูญ แล้วต้องเป็นห
 ซอระเบียบอวาระ ก็ให้เห็นได้ ในข้อ ๑๕ ว่า
 คนควาหลักสารสำคัญอันควรพิจารณา
 ในการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่อันคว
 บัญญัติในรัฐธรรมนูญ เพราะว่าหลัก
 สารสำคัญบางข้อซึ่งจะมีลักษณะและที่
 คณะกรรมการเสนออย่างใด อาจจะเป็น
 เรื่องที่ไม่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเลย
 แต่ก็เป็นหลักใหญ่ ๆ ที่นำไปสู่สภา
 จะบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้น
 ข้อที่ว่า กรรมการคณะนี้มีหน้าที่ตาม

ข้อ ๑๕ ว่าจะต้องเสนอหลักสารสำคัญ
 อันควรมีอยู่ในรัฐธรรมนูญนั้นไม่ถูกต้อง
 ขัดกับไปในการที่ ๑ ท่านมีสนธิสนุน
 กล่าวว่ หลักสารสำคัญต้องสำคัญจริงๆ
 เตนว่าจะให้มีสภาเดี่ยวหรือ ๒ สภา ท่าน
 ประธานที่เคารพ ขัดกับท่าน สมาชิกผู้
 เกษรตักถวอนนกันเป็นความจริง มีสภา
 เดี่ยวหรือ ๒ สภานั้นเป็นหลักสารสำคัญ
 แต่ยังไม่ถึง คณะกรรมการเสนอแนะ
 อาจจะมีเสนามากกว่านั้นอีก แต่ว่าคว
 ระขอบการปกครองนั้น ใครว่าไม่ใช่หลัก
 สารสำคัญของรัฐธรรมนูญ ก็เมื่อชวน
 หลวงดีให้กินแล้ววาทาสังพิจารณาตัวระบ
 ว่าจะระบอประชาธิปไตยเราจะเขาไว้หรือ
 ไม่เขาไว้ต่างหาก แต่ที่ท่านไปอ่าน
 ประโยคประกอบ ไม่ควนประโยคประธาน
 ก็เลยใช้เขาเหมือนกันไป จึงขอเสนอแก้ไขใหม่
 เพศความเข้าใจอันถูกต้อง ท่านกล่าว
 เลยไปถึงว่าความจริงคณะกรรมการ
 ระเบียบอวาระเสนอหัวข้ออันปลกัยคย ไม่
 ใช้สารสำคัญ ก็ทำอย่างนั้นแล้วคณะ
 กรรมการก็ยกว่า ก็ปราศจากข้อสรระ ก็
 คล้าย ๆ ภัยมาเป็นผู้เตนแทนท่านนี้ ไม่ได้
 มีโอกาสใช้ความรัความคืบอะไร ท่าน
 ยกตัวอย่างว่า คณะกรรมการร่าง
 ความมีสาระท่านของเกี่ยวกับคณะกรรมา

ชกการขกรางชอชงคยจคองสภา ซึ่งเรา
พิจารณาและผ่านไปแล้ว เรื่องนี้คณะ
กรรมมาธิการจะแยกพิจารณาจะไม่ขอวิจารณ์
หรือขอคัดค้าน เห็นว่าคณะกรรมมาธิการ
ขกรางสนธิ ทานจะทำอะไรได้เพียง
ไหน นั่นเป็นสิทธิ์ของท่านที่จะพิจารณา
แต่คณะกรรมมาธิการต้องปฏิบัติตามข้อ
๑๕ เพื่อดำเนินไปข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับ
เพราะข้อ ๑๕ ให้ตั้งหัวข้อขึ้นต่อ
พิจารณาและข้อ ๑๑ บอกว่าคณะกรรมมา
ธิการขกรางสนธิ ต้องยกกรางตามหลักสำ
คัญสำคัญตามมติสภา ก็เป็นหน้าที่ของคณะ
กรรมมาธิการที่จะก่อให้เกิดมติของสภาใน
เรื่องต่าง ๆ ถ้าไม่ก่อให้เกิดมติสภาแล้ว
ท่านกรรมมาธิการขกรางจะไปทำอะไร
ไปยกกราง เรื่องไหน อย่างไร เพราะฉะนั้น
ถึงได้ทบทวนพิจารณาเห็นว่า เป็นข้อ
สำคัญที่คณะกรรมมาธิการควรพิจารณา
แล้วเราเสนอหมุด ส่วนสภาจะเห็นอย่างไร
ในภาคของเรื่องสนธิ สดกไปในการ
ที่ ๑ ท่านถกสารว่าการที่จะขอชดของตั้ง
ไปในทานของลงมติได้ ๒ ทาง ถ้าลงมติ
ได้ทางเดียวแล้วไม่ใช่หรือ ท่านว่า
อย่างนั้น ยืนยันท่านประธาน ขวาพระเจ้าชอ
ความกรุณาท่านประธาน ได้โปรดทบทวน
พิเคราะห์ดูอีกครั้งว่า ให้คงไว้ซึ่ง

ระกอบประชาชนไปโดยอนมพระมหากษัตริย์
เช่นประมุข นั่นขเป็นหัวข้อที่ขรลง
ให้ลงมติได้ทางเดียว กษัตริย์คืออภิปราย
ของทานมีต้นฉบับถูกต้องว่าหัวข้อข้อเสนอ
ที่ขลงมติได้ ๒ ทาง และโดยคำของ
ท่านนั้นเองหัวข้อของคณะกรรมมาธิการ
นั้นขลงมติได้ ๒ ทาง ของท่านเจตนา
ให้ลงมติได้ทางเดียว แต่ไม่จริงอีกนะ
ແຮ່ ທ່ານປະຣຸບານ ເພາະວ່າທ່ານປະຣຸບານ
ເວລາທີ່ຈະຂໍໃຫ້ສະມາຊິກລຸ່ມມຕີ ໃນເວລາ
ທີ່ໄວກໍຕາມ ຈຶ່ງເປັນມຕີຫຼືກໍເປັນຕົວອອກ
ດ້ວຍກຸ່ມຢູ່ພໍເລີຍເຂດ ມານແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍ
ປະຖານ ໂດຍ ທ່ານປະຣຸບານຈະໃຫ້ລຸ່ມມຕີ
ອຸ່ງໄວ້ ທ່ານປະຣຸບານກໍຈະຕ້ອງຖາມວ່າ
ໃຜເຫັນດ້ວຍກໍບໍ່ຂໍເສັ້ນ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມ
ຂໍເສັ້ນອັນ ສະມາຊິກລຸ່ມມອື່ນ ຫຼືບໍ່ຍອມ
ຮັບ ຫຼືລຸ່ມມຕີ ໂດຍໄວກໍຕາມ
ແລ້ວ ທ່ານປະຣຸບານຖາມຖາມທ່ານຈະຕ້ອງ
ຖາມວ່າໃຜເຫັນດ້ວຍກໍບໍ່ຂໍ ໄປຕອບກໍບໍ່
ຮັບ ຫຼືບໍ່ຍອມຮັບອະໄວ້ ທ່ານປະຣຸບານ
ກໍຈະຕ້ອງຖາມ ๒ ທາງ ເພາະຜົນຈະເປັນ
ອຸ່ງໄວ້ ທ່ານປະຣຸບານກໍຈະຕ້ອງຖາມ ๒ ທາງ
ດ້ວຍຕົນເອງ ບໍ່ຢູ່ກໍຈະຄວບຄູ່ເປັນວ່າທ່ານປະຣຸບານ
ຖາມວ່າໃຜເຫັນດ້ວຍກໍບໍ່ຂໍ ຫຼືບໍ່ຂໍໃຫ້
ກະໄວ້ ຈຶ່ງຈະຍອມປະຣາຊາປັດໄຈ ດັ່ງນັ້ນ ພະ
ມຫາລັດຖະມົນຕີ ບໍ່ຢູ່ພໍເລີຍ ທ່ານ

ประธานก็ถามว่าใครไม่เห็นด้วย ก็หมายความว่าใครไม่เห็นด้วย ก็หมายความว่าใครไม่เห็นด้วย ซึ่งระบอบประชาธิปไตยโดยชนมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ถ้าเราอ่านประโยคประธาน และประโยคประกอบให้ถูกต้อง ท่านท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรแล้วที่นั่นในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งท่านว่าคณะกรรมาธิการนั้นชื่อเท็จจริง เหตุผลของท่านชื่อแรกที่แถลง ท่านก็บอกว่าการอภิปรายในสภานั้นขอขง ขยับขยับว่าไม่จำเป็น ขยับขยับไปทางพระมหากษัตริย์ และท่านก็ว่าขยับขยับไปทางของคณะกรรมาธิการของระบอบนั้นตอนนี้จะเจอมาตรา ๑๗ กับ ๑๘ คณะกรรมาธิการขอประธานชี้แจงว่า ในระเบียบวาระ อันเป็นหัวข้อที่กรรมาธิการบรรจุมาเนี่ย ใช้คำว่าพระมหากษัตริย์ เราไม่ได้ใช้คำว่าองค์พระมหากษัตริย์ ซึ่งมีความหมายต่างกัน พระมหากษัตริย์เป็นสถาบัน องค์พระมหากษัตริย์เป็นบุคคล เรากล่าวถึงสถาบัน เราไม่กล่าวถึงบุคคล เราไม่ใช้คำว่า องค์พระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้นขอให้จบความเข้าใจให้ถูกต้องของ ขยับไปนั้นว่ากรรมาธิการนั้นขอขยับให้ใครมาพบในทางเสียมเสียมแก่พระเกียรติยศเกียรติคุณหรือพระบรมเกตุภาพเช่นนั้น แต่ท่านประธานก็

เคารพ ท่านประธานก็ทักใหม่ ว่าในที่ประชุมคนนี้ยกย่องเราจะมิใช่ไรสก็หรือว่าความประสงค์เอาเรื่องเหลว ๆ ไหล ๆ มาพาดกัน เพราะฉะนั้นขอขยับของท่านสมาชิก คณะกรรมาธิการก็พยายามคิดแล้วคิดว่าก็ขยับขยับไม่เห็นว่าจะไปอย่างไรได้ในทางอื่น นอกจากท่านจะหวัดไปเอง ท่านกล่าวในข้อถัดไปในประการที่ ๒ ว่า เรื่องต้องมพระมหากษัตริย์ ไม่มีขยับหาที่ตรงของพดกัน ประการที่ ๓ คณะปฏิวัติขยับที่ ๔ ก็ที่ ๕ ถวายคำสัตย์ปฏิญาณว่าสิ่งที่คณะปฏิวัติจะไม่ยอมให้มีการเปลี่ยนแปลง คือระบอบของพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่แล้ว ท่านประธานก็ขยับจากใจว่าเมื่อเราประชุมครั้งที่ ๑ ท่าหน้าท่าร่างรัฐธรรมนูญ ท่านนายกรัฐมนตรีมาพบใคร ท่านนายกรัฐมนตรีก็กล่าวต่อเราในการที่ขอให้เราทำหน้าท่าเราอย่างเข้มแข็ง โดยไม่ต้องหวาดไม่ต้องกลัว ใช้สก็ขยับขยับใช้สก็ขยับขยับเพื่อให้โตมาซึ่งรัฐธรรมนูญที่คนและที่ ใช้ไปอย่างถาวร ท่านกล่าวว่า ข้างเจียงจ๋ำไท่และไท่คนทำงานการประชุมคนแล้ว ท่านกล่าวว่าถูกถูกถูกถูกถูกถูกแล้วมาที่ตสอขง ท่านว่าขงโดยขงขงขงขงขง) แล้ว ตามที่พูดว่า

แห่งชาติ ไปทางหนึ่ง ทางใดบ้าง ก็เพราะ
 คณะปฏิวัติเขายืนกระตามแปล่าให้สภา
 ให้มาพิจารณาเห็นว่า จะปกครองกันใน
 รูปใด ระบอบใด แต่เขาขออย่างเดียว
 พระมหากษัตริย์ต้องคงอยู่ และคณะกรรมา
 ธิการทำมติอะไร ก็กรรมาธิการเสนอซึ่ง
 เป็นประโยชน์ประชาชนให้เราพิจารณาว่าจะ
 คงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ แต่
 คณะกรรมาธิการก็ตกลงที่จะไปลง ไปว่า
 ประชาธิปไตยนี้ถ้าว่าคงไว้ละก็คงเห็น
 ระบอบทมิฬพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไม่
 ใช้ระบอบประชาธิปไตยเช่นที่พระชนก
 หรืออะไรอย่างนั้น ท่านท่านถามก็บอก
 ถ้าสภาลงมติบอกว่าจะไม่คงไว้ ซึ่งระบอบ
 ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็น
 ประมุข ถ้าลงมติอย่างนั้น ถ้าเป็นไปก็
 ผลเย็นอย่างไร คณะกรรมาธิการได้
 พิจารณาแล้วไม่เห็นกระทบกระเทือนราช
 บลลังก์หรือสถาบันพระมหากษัตริย์เลย
 แม้แต่รัชช ประเทศไทยปกครองโดยมี
 พระมหากษัตริย์เป็นประมุขแห่งชาติ เป็น
 หลักแห่ง ประชาชนมา ๖๐๐ ปี ระบอบ
 อะไรก่อนที่เราจะมาเปลี่ยนการปกครอง
 ๒๔๗๕ ระบอบอะไร ก็ระบอบทมิฬพระ
 มหากษัตริย์เป็นประมุข แต่ไม่ใช่ระบอบ
 ประชาธิปไตย ท่านประธาน คณะมนตรี

ทุกคนนั่งอยู่ และข้าพเจ้านั่งอยู่ เรา
 ก็ปกครองด้วยระบอบอะไร ไม่ใช่ระบอบ
 ประชาธิปไตย เป็นระบอบปฏิวัติ แต่มี
 พระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะฉะนั้น
 การมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขไม่ได้
 หลายระบอบ เพราะฉะนั้นท่านหัวข้อให้
 ค่ะแล้ว ไม่ใช่ที่เรากำลัง ทดสอบระบอบ
 กษัตริย์ เรากำลัง ทดสอบระบอบประชา
 ธิปไตยต่างหาก ก็เมื่อเห็นกรรมาธิการ
 ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าคงไว้ซึ่ง
 ระบอบทมิฬพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 ไม่ใช้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ
 ชนกเป็นต้นมา ซึ่งสภาก็เห็นสมควร

นายพล ตำรวจโท บรรลือ

เรื่องตระกูล : ข้าพเจ้าขอแสดงความ
 ขอบพระคุณท่านประธานที่ ได้กรุณาให้
 ข้าพเจ้ามากล่าวขอขมาในชั้นนี้ครั้งแรกซึ่ง
 ไม่ใช่ครั้งแรก แต่ก่อนอันข้าพเจ้า
 ขอแสดงความขอบพระคุณท่านประธาน
 ที่ระเบียบที่ได้นำหัวข้อดังกล่าวนี้เข้ามา
 ในที่ประชุมสภาว่างรัฐบรรณนี้ให้บรรดา
 ท่านสมาชิกที่ทรงคุณวุฒิ ได้มีโอกาส ได้
 อนุเคราะห์เรียงตามหลักการ ซึ่งไม่มีการ
 ปฏิเสธว่าการที่นำเอาเรื่องประชาธิปไตย
 มากล่าวขานในงานในที่ประชุมครั้งนี้ไป
 ตามหลักการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอ

มหากษัตริย์เห็นพระพักตร์แล้ว ผู้ใดจะ
 ละเมิดมิได้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าองค์พระ
 มหากษัตริย์ไม่ควรจะนำมาไว้ในหัวข้อ
 ดังที่ปรากฏในขณะนั้นคือ หัวข้อที่ ๕ ท่าน
 กรรมาธิการอธิบายว่าหัวข้อที่จะนำมาสู่
 สถานต้องตั้งเป็นรูปคำถาม ข้าพเจ้าเห็น
 ใจเหลือเกินว่า ท่านกรรมาธิการจะ
 เปรียบวาระไม่ว่าใดที่จะตั้งหัวข้อหรือ
 ญัตติให้สภาร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา
 อย่างอื่นใด นอกจากจะตั้งเป็นรูปคำถาม
 เพราะฉะนั้นหัวข้อตั้งแต่หัวข้อที่ ๑ ถึง
 หัวข้อที่ ๗ จึงมีแต่คำถามทั้งสิ้น สถาน
 แทนที่จะเป็นสภาร่างรัฐธรรมนูญคือสภา
 เสร็จของหมายคำถาม ความจริงเราไม่ทำ
 เป็นของตั้งเป็นคำถาม เราตั้งหัวข้อขึ้นมา
 หัวข้อหนึ่งว่าเช่นอย่างนั้น ถ้าหากสมาชิก
 สภาไม่เห็นด้วยก็ขอปรายคัดค้านแล้วก็มี
 คำตอบ เสร็จ ฮอ โน คือว่าท่านประธาน
 ถัดถามมติของสภาว่าจะเอาอย่างหัวข้อ
 หัวข้อนี้ ไม่จำเป็นต้องตั้งเป็นรูปคำถาม
 เลย การที่ตั้งเป็นรูปคำถามนั้นเป็นผลให้
 เกิดความเข้าใจผิดหรือมีคนแปลเจตนา
 ของท่านกรรมาธิการระบียบวาระผิดไป
 ซึ่งท่านก็รู้สึกน้อยอกน้อยใจเย็นอันมาก
 การที่ท่านอบรมไวยากรณ์กตขรรณภาษา
 ไทยแก่สมาชิกสภา หรือหนังสือพิมพ์

หรือแก่ประชาชนนั้น ผมก็คิดว่า
 ขอบเขต แต่จะเห็นได้ว่าการศึกษาของ
 ท่านนั้นไม่เหมาะสม เพราะทิวทัศน์ของ
 ท่านคงเป็นคำถามจึงทำให้คนอ่านและ
 แปลความหมายไปได้หลายทาง รวมทั้ง
 แปลความหมายว่าจะไม่มพระมหากษัตริย์
 ด้วยหรือในการร่างรัฐธรรมนูญก็มี
 แปลความหมายไปได้ ทั้งนี้เพราะการที่
 ท่านตั้งญัตติหรือตั้งหัวข้อเป็นคำถาม
 ท่านก็อ่านออกก็เข้าใจเลยว่าคนเขารู้
 แล้วเข้าใจไปทางโน้นทางนี้ อย่าเพียร
 คบธรรมเนียมในเรื่องภาษาไทยหรือไวยากรณ์
 เลย เพราะว่าทุกคนเกิดมาเป็นคนไทย
 เรียนภาษาไทยมาตั้งแต่เกิดจนกระทั่งมา
 เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว คง
 ไม่มีใครไม่เข้าใจภาษาไทยหรือไม่เข้าใจ
 หัวข้อของท่าน เขามีความเข้าใจ แต่ว่า
 หัวข้อของท่านเขียนให้เข้าใจไปได้หลาย
 ทางรวมทั้ง อาจจะมีคำความหมายข้างนอก
 หรืออย่างที่เขาเรียก between the line
 ให้แปลว่าสคริปต์ร่างรัฐธรรมนูญ โดย
 ไม่มพระมหากษัตริย์เสด็จนั้นหรือจึงได้ตั้ง
 มาในรูปนี้ เพราะฉะนั้นพวกข้าพเจ้าและ
 สมาชิกจึงเห็นว่าหัวข้อนี้ไม่เหมาะสมแก่
 กันเสียเถิด เพราะอย่างไรก็ตามพวกเรา
 ก็รู้เจตนาของท่านกรรมาธิการว่าต้องการ

ระว่า รัฐธรรมนูญใหม่พระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข แต่ลดยศหรือหัวชื่อกษัตริย์
 ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

ระว่า รัฐธรรมนูญใหม่พระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข แต่ลดยศหรือหัวชื่อกษัตริย์
 ทรงมานนการทออย่างททานสมาชกนทง
 ลง ไปเมอถน ไทกลาว และทานไคมา
 คคยบายแกทวเทาไรกร สกวาเซาควเทาณ
 เพราะวาคณคณทาน พทออย่างหนง แต่
 คคณหลังทาน พทอถทงหนง ทานบศกวา
 อขรมทอทศสอทลทกทวชานน ความจริง
 ทลทกทวชานน ไมจกนคตงมาททศอขกน
 ในสภา ถาทานททศอขวชากคตง ไปท
 โรงเรยน ทมทวททวลาศไปสอชนทลท
 ปรธากคปไตท ไปสอชนระบคชพระมหาก
 กษัตริย์ ในมหาวททวลาศ นเชนสภาวรง
 รัฐธรรมนูญ เรามาทาทานทวาทรงรัฐ
 ธรรมนูญ ไมไซมาททศสอชทลทกทวช
 ระบคชปรธากคปไตททททลทกทวชวาทว
 พระมหากษัตริย์ ในชคททานแศคตงถงวา
 คตงคตงเชนคาคถาม ไมไซเชนคตงเชน
 คายชก แต่ความจริงผลชองการกระทำ
 กคชเชนคาคชก คชทานกรรมาธิการ
 ระบคชวาระมาคตง ในรูปคาคถาม เพช
 ให้
 สภาคชบ เมอสภาชบเมลลวกเชนคาคชก
 ชงคชทอชทลทกทวชคช ไทกรรมาธิการวรงรัฐ
 ธรรมนูญไปทาทาคาคชชองสภา ชง
 ในรูปเรอชกคชเชนคตงเชนคตงเชนคตง
 การรัฐธรรมนูญไมจกนคตงเชนคตงเชนคตง

คชและ ในทลทกทวาทธรรมนูญการปรคคตง
 ราชคานาจกรไตให้แนวทงไว้นนจะถก
 คชหรือ ถกปรธากคปไตทททททงสอ
 พมพไตเสนอชชคคททททททททททท
 เพราะวาสภาไตเบทโอกาสคคทททททท
 ให้แก่ปรธากคปไตททททททททททท
 ความคคททททททททททททททททท
 ความคคททททททททททททททททท
 ทททททททททททททททททททททท
 ไททททททททททททททททททททท
 เสนอมาไต ทททททททททททททท
 คคททททททททททททททททททท
 ระบคชวาระไรกรทททททททททท
 คคททททททททททททททททททท
 ทททททททททททททททททททท
 เชนททททททททททททททททททท
 ไทเมอถนททททททททททททททท
 ตามทททททททททททททททททท
 แลว เราอาจจจะคตงเปลยนรูปจากสภา
 วรงรัฐธรรมนูญเชนสภาคาคถามททท
 คชคาคถามไป ผมและเพอชสมาชกท
 สบยสนนญัตคณไตพทคมาแลวเมอครว
 กอนวา คชไปกรรมาธิการคตงคตงค
 จกนคคมาคทาให้สภาทททททททท
 แลวก็สภาลงมคทวาพระมหากษัตริย์
 ประมุขหรือไม คตงการพศคคทททท

ใต้อาณัติของกฎหมายไทย สืบราชสันตติวงศ์ตามอย่างใด บรรดาคนลาวที่อาศัยอยู่ ณ บริเวณที่ลาวมารวมการระเขยบวระคงไป ในปัจจุบัน คลอดจนกว่าจะพบ เราก็คงจะ ต้องมีหัวข้อที่พิจารณาถึงสองร้อยหรือ สามร้อย สมชื่อเวลานั้นก็เขาไวเสียหน่อย อย่างเมื่อก่อนการมารวมการระเขยบวระคงก็ คนเขยบวระคงก็คนหนึ่ง ประเด็นที่ว่า จะถามว่า รัฐธรรมนูญรายบทใด ๆ จะ จะเขียนบทเป็นมาตราหรือไม่ หรือจะ เขียนเป็นหมวดหรือไม่ เมื่อก่อนเขียนแล้ว รัฐธรรมนูญเราจะมีหมายเลขหน้า หรือไม่ ผมเกรงว่าท่านจะท้วงอย่างนั้น ก็ ขอบใจโปรดพิจารณาข้างต้นหัวข้อเลย มีบางสิ่งบางอย่างหัวข้อที่ท่านตั้งมานั้น ไม่ มีความจำเป็นเลย เพราะว่าในแนวทาง หรือหลักการเขียนแล้ว ในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยและในรัฐธรรมนูญ การปกครองราชอาณาจักรก็ให้แนวทาง ไปแล้วในเรื่องพระมหากษัตริย์ ในเรื่อง ข้อประเทศไทย ในเรื่องเป็นเอกราชหรือจะเป็นสหรัฐ หรือสาธารณรัฐ อะไรเหล่านั้น แต่ว่าท่านก็คิดถึงหัวข้อมาแล้ว และเรา ก็พิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป แต่ยังไม่ค่อย ไปข้างหน้า ออกคั้งร้อยหรือสองร้อยหัวข้อ เพราะว่าประเด็นก็จะเป็นการล่าช้าแก่สภา

ในปัญหาของการเหมาะสม ในเรื่อง ระเขยบวระคงของสภาหรือไม่ เพื่อบรรณาธิกาทิศแห่งไปแล้วว่า เมื่อก่อนมา การใต้อาณัติของรัฐธรรมนูญตามหัวข้ออัน เป็นสมควรสำคัญ ไม่ใช่ว่ากระจ่ายว่าวรรค ที่ ๑ จะตั้งท้วงข้างนั้น หรือเรื่องนั้นจะ ท้วงข้างนั้น อย่างที่ท่านกรรมาธิการระเขย บวระ คงมีความเขียนหนังสือบุคคลคนนั้น มาตั้งเป็นหัวข้อ ๆ ในรัฐธรรมนูญให้หลักสาร สำคัญใหญ่ ๆ เช่นนี้ ถ้ามีสภาเดี่ยว หรือสองสภา จะมีกฏการร่างพระราช กฤษฎีกาของรัฐสภาใดหรือไม่ อะไรท่านตั้ง นี้ก็เป็นทางที่กรรมาธิการร่าง รัฐธรรมนูญ จะ ได้ดำเนินการ ไปโดยชอบเขตหรือแนว ทางที่ตีพิมพ์หลักการอยู่แล้ว อันการท้วงสย วรรษขบประค้ำไปโดยปกติ ระบบพระมหากษัตริย์กษัตริย์กษัตริย์ต่าง ๆ กษัตริย์กษัตริย์ ประจักษ์ อยู่แล้ว ในบรรดา สภาผู้แทน กษัตริย์และสภามติของสภาผู้แทน รัฐธรรมนูญแล้ว ว่าการที่เราจะเอาหลัก รัฐธรรมนูญต่างประเทศมาใช้ทั้งนี้แก่ ประเทศไทยนั้น ย่อมไม่เหมาะสม เรา ควรจะตั้งปัญหา เราอาจจะตั้งกันว่า เอามาเทียบเคียง รัฐธรรมนูญกษัตริย์กษัตริย์กับรัฐธรรมนูญประเพณีและ ความต้องการของประชาชนพลเมืองไทย

นั้นเป็นหลักใหญ่ที่เราจะต้องพิจารณาว่า
 เขามาประมวลไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับที่
 เรากำลังร่างนี้ หากใช้จะต้องไปทบทวน
 หลักวิชาจากประเทศในต่างประเทศ หรือ
 อะไรหรือจะต้องมาคยรมให้สมาชิกทำเป็น
 ต้องรู้ไม่ ขอประธานโทม อยากจะกล่าว
 ว่าท่านสมาชิกส่วนมากหรืออยู่แล้ว มีฉะนั้น
 คงจะไม่ไ้รับแต่งตั้งมาเป็นสมาชิกสภา
 ร่างรัฐธรรมนูญ กระผมก็คิดว่าท่าน
 ธรรมดาการคงจะมีข้อที่ขอรับได้บ้าง
 คำขอปรายของกระผมนี้ จึงขอพูดเพียง
 แค่นี้ก่อน

พลโท วิชัย พงศ์อนันต์
 (กรรมาธิการ) : ข้าพเจ้าขออปราย
 หรือแสดงความคิดเห็น ในนามสมาชิก
 คนหนึ่ง ซึ่งโดยธรรมดาข้าพเจ้าก็เป็น
 กรรมาธิการและรู้สึกเห็นพ้องกับทาง
 คณะกรรมาธิการเหมือนกัน และใครจะ
 เสนอความคิดเห็นเพื่อใ้เกิดความเข้าใจ
 กับสภานี้ ก่อนนั้น ข้าพเจ้าขอขอก่อน
 ท่านสมาชิกฝ่ายที่เสนอญัตติขามาเพื่อให้
 เราได้มาอภิปรายในปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้
 มีความเข้าใจโดยถ่องแท้ และเพื่อที่เรา
 จะได้ช่วยกันร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร
 ให้เป็นฉบับที่คดดีของประเทศไทย
 สำหรับปัญหาที่ไ้แย่งกัน ความจริง

ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีอะไรมาก เราควรจะ
 คอมโพรไมส์อะไรกันได้ เพราะต่างคน
 ก็มีความคิดเห็นไปคนละทาง มีแต่รวม
 ความว่าเราคำนึงกันทุกด้านเฉพาะในพรรค
 ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งข้าพเจ้าก็
 คิดว่าเป็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้นทุกสิ่งทุก
 อย่างคงจะไ้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย
 สำหรับปัญหาที่เราถกเถียงอยู่ในขณะนี้
 นั้น ความจริงก็มีอยู่เพียงว่าเกี่ยวกับ
 หลักวิชาทาง หลักการที่เราจะกำหนด
 ระเบียบวาระว่าควรตั้งเป็นรูปอย่างไร นอก
 จากนี้ ก็เกี่ยวกับความคิดเห็นของแต่ละ
 คนซึ่งแตกต่างกันไปบ้าง เพราะว่าสภา
 นี้สมาชิกรวมกันอยู่มาก ก็ชนชั้นใน
 การปรักความเข้าใจนั้น ข้าพเจ้าอยากจะ
 ก่อนไปถึงข้อขงคัยของสภาสักเล็กน้อย
 คือปัญหาเริ่มด้วยเรา ไ้มีสภาทำหน้าที่
 ร่างรัฐธรรมนูญ รู้สึกว่ามีปัญหาอยู่
 ตลอดมา เนื่องจากว่าข้อขงคัยในข้อ
 ๒๕ ที่ใ้กำหนดว่า คณะกรรมาธิการ
 ระเบียบวาระมีหน้าที่คนควาและรวบรวม
 หลักสารสำคัญอันควรพิจารณาในการร่าง
 รัฐธรรมนูญ แล้วเสนอเห็นชอบระเบียบ
 วาระต่อประธานเป็นคราว ๆ ปัญหาข้อ
 ขงคัยส่วนมากมักจะคยรูปหากันไปคนละ
 แห่งคนละมุมอะไรต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความ

เข้าใจผิดกันและคิดไปคนละทาง โดย
 พรรคชาติพัฒนาคิดว่าคณะกรรมการ
 คงไม่สามารถที่จะคัดสรรปัญหาที่สำคัญ
 ของประเทศซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในการจะ
 ร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นการคัดสรร
 ปัญหาสำคัญว่าอะไรควรจะเป็นหลักสำ
 สำคัญที่ควรพิจารณา นั้นเป็นปัญหา
 สำคัญเหลือเกิน ขอฟ้าคิดว่าคณะ
 กรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะสนใจปัญหา
 เหล่านี้เขาสนใจหรือไม่สนใจเห็นชอบ
 หรือสมาชิกคนใดไม่เห็นด้วยกับเสนาบดี
 ตระกูลเขยบวระนน้อย ขอฟ้าเชื่อว่า
 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะพอใจว่าเรื่อง
 นี้ได้ผ่านสภาแล้ว ถึงแม้ว่าขบวนการ
 นี้ก็ไม่ได้คิดว่าสภาใหม่มีมติเห็นชอบใน
 หลักสำคัญนั้น แล้วคณะกรรมการ
 ร่างรัฐธรรมนูญจะนำไปร่างต่อไปเป็นเช่น
 นี้ ขอฟ้าเห็นว่าในข้อพิจารณาว่า
 หลักสำคัญอันใดที่จะนำมาพิจารณา
 หรือนำมาในสภา ก็รู้สึกว่าเป็นปัญหา
 ใหญ่ โดยมากก็ยังมีคำถามเข้าใจคลาด
 เคลื่อนอกทางมากมาย ข้อของคดียุติ
 ไม่ควรจะเสนอมานะใครเหล่านั้น แต่
 เสร็จแล้วถ้ามานะหลายระเขยบวระ
 ซึ่งทุกท่านคงทราบแล้วว่า บางคนก็อาจ
 จะมีความเห็นว่าเราไม่จำเป็นต้องพิจารณา

เราอาจจะถือตามรัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ
 หรือถือตามรัฐธรรมนูญการปกครอง หรือ
 ถือตามจารตประเพณีของเราที่คนโบราณ
 ไม่ต้องมาพิจารณาในที่ประชุมสภา
 ต่างคนก็ต่างคิดเห็นไปต่าง ๆ ซึ่งความ
 จริงแล้ว ขอฟ้าคิดว่าในการร่าง
 รัฐธรรมนูญนั้น หลักสำคัญที่ควร
 ให้นำมาพิจารณาในสภาว่าอะไรเป็นหลัก
 สำคัญที่ควรพิจารณา แล้วที่
 ประชุมคัดสรรปัญหาใน หรือลงมติไป
 แล้วคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
 จะนำมันไปร่าง ความจริงมันแน่นอน
 แต่อย่างไรก็ตามในการที่เราจะนำเรื่อง
 ต่าง ๆ ที่เรารับมาแล้วไม่ต้องนำมาเป็น
 หลักสำคัญมาพิจารณาอีกก็เป็นปัญหา
 อีกเหมือนกัน เพราะรัฐธรรมนูญทุก
 ฉบับเราทั้งหมดแล้วเราเอามาขัดไม่ได้
 เราจะยึดถือเฉพาะคำสั่งของหัวหน้า
 คณะปฏิวัติหรือรัฐธรรมนูญการปกครอง แต่
 รัฐธรรมนูญการปกครองก็เป็นรัฐธรรมนูญ
 เพียงชั่วคราวเท่านั้น ซึ่งผมมีรายละเอียด
 ซึ่งขาดอะไรอีกมากมายเหลือเกิน ย่อ
 เอามา ซึ่งขอฟ้าเองก็เห็นกรรมการร่าง
 รัฐธรรมนูญการปกครองชั่วคราวเหมือนกัน
 เพราะฉะนั้นสภาในการที่จะร่าง
 รัฐธรรมนูญ เราอาจจะต้องมาพิจารณา

ประชาธิปไตยมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ
 บัญญัติต่าง ๆ ว่าใครใช้อำนาจอย่างไรบ้าง
 ประชาธิปไตยจะเกิดมาหรือขึ้นอยู่กับ
 มาตราต่าง ๆ ของรัฐธรรมนูญเกี่ยว
 การใช้อำนาจของแต่ละฝ่าย ตลอดจน
 สิทธิเสรีภาพที่จะให้แก่ราษฎร จะเพิ่ม
 สิทธิเสรีภาพดังกล่าวไว้ในการบัญญัติ
 เหล่านั้น เพราะฉะนั้นการที่จะมาถามว่า
 จะเอาเป็นประชาธิปไตยหรือไม่ โดยไม่
 ต้องคำนึงถึงเรื่องพระมหากษัตริย์กันใน
 ชั้นแรกนั้นก็ไม่ควรจะตามเสกแล้ว เมื่อมี
 สำคัญว่าจะจะเป็นประชาธิปไตยแค่ไหน
 เพียงใด การมาถกเถียงระเบียบวาระอาจ
 จะพูดสั้น ๆ แต่เข้ามาในรูปที่ว่า เรื่องของ
 การใช้อำนาจ เรื่องจะมีการเลือกตั้งหรือไม่
 ไม่มี ขอบเขตอย่างไรในการเลือกตั้ง เรื่อง
 สิทธิ ท้าการราษฎรเลือกตั้งมาถ้าหาความ
 การเลือกตั้งจะมีอำนาจในการควบคุมการ
 บริหารได้แค่ไหน เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่อง
 กำหนดโดยตรงที่เกี่ยวกับบ้านเมืองจะเป็น
 ประชาธิปไตยเพียงไร ไม่ใช่มาถามลย ๆ
 ว่าจะจะเป็นประชาธิปไตยหรือไม่ ถ้าหาก
 ว่าจะถามอย่างนั้นก็ไม่ต้องเสนอบริ
 วาระต่อไป ถ้าสภาลงมติว่าให้เป็นประชา
 ธิปไตยแล้ว กระผมแน่ใจว่าการมาถกเถียง
 ว่าเราเอาเงื่อนไขได้เสร็จทั้งหมด ถ้า

การมาถกเถียงกว้าง ๆ เช่น ไม่ได้บอก มา
 กระผมจะเขย่งให้ ง่ายที่สุดข้อที่บอกกล่าว
 เคยว่าจะจะเป็นประชาธิปไตยกันและกัน
 ที่ทรงมนไม่บัญญัติที่จะคงพระวาทะ
 ลึกต่อไป เพราะฉะนั้นการที่ถามการมา
 ถกเถียงระเบียบวาระเข้ามาที่สภาก็ความ
 หรือหลักกล่าวตาม กระผมจึงเห็นว่า
 ควรจะมาที่สภามากที่สุดจะดีกว่า และ
 ยินดีจะให้ที่ที่สภาก็ความเห็นในเรื่องที่
 เกี่ยวข้องรายละเอียดต่าง ๆ แห่งการใช้
 อำนาจปกครองแผ่นดิน แล้วในที่สภา
 จะกันเองว่าเป็นประชาธิปไตยกันแค่ไหน
 ส่วนในเรื่องที่จะมีพระมหากษัตริย์หรือไม่
 นั้นก็เกินขอบข่ายที่กล่าวแล้ว ตลอดจน
 จนผลเหตุสำคัญของการปฏิวัติครั้งนี้ได้
 ปรากฏแน่ชัดเป็นสาระสำคัญแล้ว
 จะของอารังไว้ซึ่งในสถาบันพระมหากษัตริย์
 ไม่มีทางที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ๆ ได้
 สถาบันอันจะเปลี่ยนแปลงไปก็ความ
 กเกินที่รับรองกันอยู่สมควรแล้วจึง ไม่น่าจะ
 เขย่งวาระ อย่างนั้นเข้ามาเพื่อให้เกิดความ
 เจาะใจผิดหรือให้พะปน ไปถึงสถาบันพระ
 มหากษัตริย์โดยใช่เหตุ ถ้าจะถามว่าจะ
 เป็นประชาธิปไตยไหม ทำไมไม่ถามมา
 มาตรง ๆ และไม่จำเป็นจะต้องถามถึง
 ขอบเขตของระเบียบวาระแล้ว แล้ว

กรรมวิธีการจัดระเบียบวาระที่งานไทยนิยม
 ในเจตนาารมณขอท่านว่าท่านก็เห็นว่า
 ต้องมีพระมหากษัตริย์เป็นต้นต้น ต้น
 ก็โดยที่ท่าน อ่าง ถึง ระบบ วาระ จัด ๖
 คือเป็นเรียงการกำหนดพระราชอำนาจระ
 การพระมหากษัตริย์ควรที่จะเป็นทศารพ
 สักการะหรือไม่ ซึ่งก็แปลกขยเหมือนกัน
 สมกับขากจะพูดเสียในนี้ มีพระมหากษัตริย์
 แล้ว ไปเขียนบอก ว่าไม่ให้เป็นทศารพ
 สักการะก็อย่างไรขยครย แต่ว่าเขาเกิด
 นนเห็นเรื่องข้างหน้าที่จะต้องพูดกันต่อไป
 แล้วว่าการที่ท่านเขียนมาเช่นนี้ ในระเบียบ
 วาระข้อ ๖ ท่านเขียนว่าจิตใจท่านแน่วแน
 แล้วว่าจะต้องมีพระมหากษัตริย์แน แต่
 ว่าถ้าพูดกันไปแล้ววาระที่แรกกำลังจะต้อง
 พิจารณาหรือไม้น คอวาระที่กรรมวิธีการ
 เสนอเข้ามานนเป็นข้อของใหม่ เข็ดทราให้
 สถานลงมติไว้ว่าให้เป็นระบอบประชาธิปไตย
 ธิปไตย โดยไม่มีพระมหากษัตริย์ก็ไ
 ทำไมจะไม่ไต่ กระผมยังไม่เห็นข้อไหน
 ทรหามกนกระด้าเช่นนนี้ โดยสถาน
 ไตรจะเป็นผู้ห้าม ท่านกรรมวิธีการจัด
 ระเบียบวาระก็ห้ามไม่ไต่ เพราะเหตุว่า
 ท่านเสนอระเบียบวาระเข้ามา ในรูปนั้นซึ่ง
 ัก ให้มีข้อความเข้าใจ ได้มากมายนหลาย

อย่าง ไตรจะไปถือว่าเจตนาของท่าน
 ความเข้าใจของท่าน ไวยากรณ์ของท่าน
 นนเห็นของที่ถกกันแต่กลางเดียว เพราะเหตุ
 ว่าไวยากรณ์เห็นของส่วนรวม ไตร ๆ ก็มี
 ไวยากรณ์จะฟังภาษาไทยอย่างไรโดยท
 ของคนจะเข้าใจ อย่างไวยากรณ์ของค
 และสถานก็เข้าใจไปในทางหนึ่งหรือส่วน
 มากสมาธิกันเป็นจำนวนไม่น้อยๆ ไต่เข้าใจไป
 ในทางที่ตรงกันตามลยท่านกรรมวิธีการ
 เสียแล้วตั้งแต่แรก การเสนอญัตติแก้ไข
 ระเบียบวาระน จึงได้เกิดขึ้น กระผมเห็น
 ว่าความระเบียบวาระที่จะเป็นญัตติข
 อย่างนี้ไม่น่าจะคงไว้ กระผมมีความ
 ว่าควรจะไปขยไปอย่างที่ท่านสมมติ
 เกษรโตเสนอญัตติเข้ามา คือแทนที่จะ
 เป็นตามว่าจะคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย
 ธิปไตยโดยไม่มีพระมหากษัตริย์เป็น
 ธิปไตยคำว่า "หรือไม" ออกเสีย ท่าน
 กรรมวิธีการอีกท่านหนึ่งได้ขยมาพูดใช้ใน
 ท่านของว่าควรจะเป็นทางคอมมิไร์ไม่สกันไ
 กระผมเห็นว่าญัตตินั้นเป็นคอมมิไร์ไม่ส
 อยางก็ขยแล้ว เป็นการสมควรสมาน
 ระหว่างสมาชิกกับกรรมวิธีการเป็นอย่างค
 อยแล้ว ถ้าหากว่าจะไม่คอมมิไร์ไม่สกัน
 รมสมาชิกไต่เสนอญัตติข ปรวมของญัตติของ

ให้คิดเรื่องนี้ออกไปจากระเบียบวาระเลย
 อย่างนั้นเรียกว่าไม่เป็นการคอมไปรไมส์
 แต่ความเมื่อจะยังให้คงเป็นระเบียบวาระอยู่
 จะคิดถ้อยคำซึ่งอาจจะแสดงให้คนบางคน
 หรือชนกลุ่มน้อยก็ตามที ออกเสียจากนั้น
 กระผมเห็นว่าอันคอมไปรไมส์เป็นอย่าง
 ใดแล้ว พดงาย ๆ ตามภาษาชาวบ้านก็
 คือว่าคำถามหรือวาระที่กรรมาธิการตั้ง
 เขามานั้นถามว่าจะเอาหรือไม่ หรือเอา
 ใหม่ ทั้งสมาชิกขอแปรญัตติเห็นเอา
 เท่านั้น ก็ไม่แตกต่างกันมากเท่าไร และ
 ที่กรรมาธิการ ขอประธานไทย ของ
 ออกนั้น คือคุณหลวงประกอบก็ได้
 ออกปรายใน ตอนต้นแล้วว่าแท้จริง ผล
 เท่ากัน ท่านประธานก็ต้องถามสมาชิก
 สมาชิกก็ยกมือเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย
 ก็หมดผลเท่ากันแล้ว ถามให้เพราะเหตุ
 ใดว่าถามให้แสดงหรือ กระผมเห็นว่า
 ถามแบบที่สมาชิกเขาเสนอญัตติเขามานั้น
 นั้นมันวลกว่า น่าฟังกว่า ผลจะเป็นทางใด
 ก็เท่ากัน อย่างที่คุณหลวงประกอบได้
 ออกปรายมาแล้ว กระผมไม่อยากจะให้
 ออกปรายยืยาว แต่อยากจะขอประธาน
 กราบบังทวนประธาน ในความมรสัก
 ส่วนตัวในฐานะที่กระผมเป็นคนไทย ขอ
 วาระตามที่คงอยู่ โดยที่ยังไม่มีการ

แก้ไขแปรญัตติ ก็ถามว่าจะใหม่หรือขอ
 ประธาธิปไตย ไทยมีพระมหากษัตริย์เป็น
 ประมุขหรือไม่นั้น ทั้ง ๆ ที่ได้รับการอบรม
 ทางด้านไวชากรณจากท่านกรรมาธิการ
 แล้วก็ตามที แต่ใจยังคงยึดอย่างนั้นแข็ง
 ว่าจะใหม่พระมหากษัตริย์หรือไม่ พง
 แล้วก็ยังไม่ได้เปลี่ยนจิตใจความมรสักเป็น
 อยอย่างนั้น และเมื่อความมรสักเป็นอยู่
 อยอย่างนั้น กระผมอยากจะขอประธาน
 กราบบังทวนประธาน ว่าถ้าญัตติคงอยู่
 อยอย่างนั้น กระผมลงมติโดยากที่สุด ถ้า
 ลงว่าไม่ใหม่ กระผมจะต้องประณาม
 ตัวเองว่ากระผมเป็นกบฏ ถ้ากระผมไปลง
 มติขอชกใหม่ได้ ถ้าถามว่าใหม่หรือ
 ไม่ ขอว่าใหม่ได้ กระผมจะต้อง
 ประณามตัวเองว่าเป็นผิดกาเรยเสียสาม
 เหลดประมาณ พดงาย ๆ ขอประธาน
 ไทย ชาวบ้านเขาเรียกว่าทะเลง แต่ถา
 หากว่ากระผมจะไม่ลงมติใด ๆ ทั้งหมด
 นั้นยอมเสียสละ มาประชุมกัน กระผมก็
 ผิดหน้าที่ ขอให้เกิดความกระตือรือร้น
 ในใจเหลือเกิน แต่ถามมาถามว่าเอา
 ใช่ใช่ไ้หรือเอาเลย ก็พดไปไหว นเป็น
 ความมรสักส่วนตัวของกระผมเองเท่านั้น
 เอง ก็อยากจะขอสนับสนุนญัตติของท่าน
 สมาชิกที่ขอแก้ไขระเบียบวาระนั้น

นายเดชชาติ วงศ์ โภกผลเกษมฐิ
 กรรมของขอประธานชกย ซึ่งในขณะ
 ไม่อาจจะกล่าวได้ว่าสนับสนุนหรือค
 คำนกรรมาธิการ แต่ใครจะขอแกลง
 ความเห็นในฐานะที่กรรมการเป็นนักวิชา
 การและไม่หวังจะให้สภานวยความเห็น
 ของผม ๑๐๐ เปอร์เซนต์ คือในทาง
 รัฐศาสตร์นั้น ถ้าหากว่าเราพูดถึงสภาร่าง
 รัฐธรรมนูญ เราก็หมายถึงเป็นสภาเป็น
 อิสระ ซึ่งคงขึ้นมาเพื่อร่าง รัฐธรรมนูญ
 ปกครองประเทศแทนอิสระ แต่มีข้อผูกพัน
 ไทยแบบรัฐธรรมนูญประเพณีและข้อผูกพัน
 ไทยประเพณี สำคัญ ของประเทศ ไทย
 เฉพาะ ผูกพันที่จะไม่ลดล้างสถาบันที่
 กรรมเรียกว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่ง
 หมายถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ และสภ
 ทฤษฎีหนึ่งนั้นมีการเชื่อกันว่าสภาร่าง
 รัฐธรรมนูญเป็นสภาที่มาอำนาจโดยไม่มี
 ข้อเขตคือเป็นสภาที่เรียกเป็นภาษา
 อังกฤษว่า Constituent Assembly และ
 สภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นสภาซึ่งทำอำนาจ
 ในการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเรียกในภาษา
 รัฐศาสตร์ว่า Constituent Power ถ้า
 หากถามว่าการศึกษาอย่างแท้จริงแล้วคำว่า
 Constituent Power นั้นหมายถึงว่าอำนาจใน
 การร่างรัฐธรรมนูญไม่มีข้อเขตจำกัด

นถ้าหากว่ากรรมของพิจารณาในแง่
 ของประเทศไทย ซึ่งในความเห็นกรรม
 นั้นประเทศไทยร่าง รัฐธรรมนูญ อย่าง เป็น
 ระเขยเปรียบรัชชและกำลังก้าวหน้าไปใน
 ทางที่ถูกต้อง กรรมใดเห็นใจคณะ
 กรรมาธิการวางระเบียบวาระเป็นอย่างดีมาก
 ในการเสนอสัญญัติเรื่องนั้นเขาสรุปประชุม
 กรรมของขอชมในความเป็นนักกีฬาและ
 ความเข้าใจในทางวิชาการของท่านว่ายุค
 เช่นนั้นเป็นยุคศตวรรษที่ ๓๑ แล้ว บุคคล
 ซึ่งกล่าวหาว่านำญัตตินั้นเขาเสนอที่ประชุม
 กรรมเขาใจว่าอันนักวิชาการที่ขอชก
 ย้องที่ตกตน แต่ในความเห็นของกรรม
 นนกรรมาธิการหรือผู้เสนอแปรญัตติเป็นนัก
 ประชาณราชบัณฑิตเคยเป็นอาจารย์สอนผม
 มาทางนั้น เคยให้ความรู้กรรมมา แต่
 กรรมก็มีใจอยู่อย่างหนึ่งก็คือว่าทุกคน
 มีเจตนาตรงกันอยู่อย่างหนึ่ง คืออยากจะ
 ให้รัฐธรรมนูญที่รัฐธรรมนูญเหมาะสม
 กับประเทศไทย กรรมมีใจเหลือเกิน
 ว่าต้องเป็นอย่างนั้นไม่มีใครจะเถียงได้
 แต่กรรมก็มีใจอยู่อย่างหนึ่งว่าการที่เรา
 มาร่างรัฐธรรมนูญเรามากลางเกรงว่าสิ่งที่
 เราพบในสภาร่างรัฐธรรมนูญจะกระทบ
 กระเทือนสถาบันซึ่งระเทศไม่ได้ ใน
 ความเห็นของกรรมนั้น ถ้าหากว่าพูดถึง

ในทางวิชาการแล้ว กระผมคิดว่าควร จะ
 ปล่อยให้ฝ่ายเสรีศึกษาร่างระเบียบ
 วรรณะอำนาจตามกฎหมาย ให้ทำ เสนอชน
 มาได้ และสมาชิกก็ควรมีสติระมัดระวัง
 เมื่อไม่เห็นด้วยก็เลิกกันไป ลงมตกันไป
 แล้วจะปรากฏประวัติ ศาสตร์ การ ร่างรัฐ
 ธรรมนูญไทย ซึ่ง ครั้ง น. อ. จะเห็น ครั้ง
 สักทายว่าสภาร่าง รัฐธรรมนูญพาทนาค
 ร่างรัฐธรรมนูญได้แล้ว เช่นเคยวัดประวัติ
 ของสภาด้วยซ้ำไป ในความเห็นของ
 กระผม แต่หากหากวลีสถานลงมต ไปใน
 ทาง เสริมให้ มีพระมหากษัตริย์ คือ ไป
 กระผมคง ในแง่กลบ กลบเห็นว่าสถาน
 ภายความแรงวิภาคกันแนแนพียงชน สก
 เห็นเห็นอย่างนั้นด้วย ผมเห็นไทยส่ว
 ไร ไม่มีใครบังคับให้ผมเห็นได้ กระผม
 เชื่อนว่าต้องเป็นอย่างนั้น กระผมพูด
 ครั้งนี้ ไม่ใช่หมายความว่า กระผมไม่เห็น
 ด้วยกับฉันปรารถนาในทางประการ กระผม
 มีความเห็นไรอยู่เหมือนกัน ท่านก็เคย
 ให้วิชาการผมมาเถอะ แต่ในเรื่องนี้
 กระผมต้องขอ ชัก ใจ กับท่าน เพราะ ผมเป็น
 นักวิชาการ ผมเว้นวิชาการ ศาสตร์มา
 ผมก็อยาก จะ ไร ให้เป็น ประโยชน์ ในงาน
 ง่าย ในความเห็นของกระผมออกอย่างหนึ่ง
 ก็คือว่าสภาร่าง รัฐธรรมนูญในระยะ นี้

มีผลตามมีใกล้ ชัดที่ภายใน ประเทศและ
 ภายนอกประเทศ กระผมเองได้ศึกษาใน
 เรื่องการ รัฐธรรมนูญมา มาก จะพูด
 ตำแหน่งพระมหากษัตริย์ หรืออย่างท
 กรรมาธิการได้ว่าพระมหากษัตริย์ ไม่หมาย
 ใดของคพระม ราชกษัตริย์ใดในหลายประเทศ
 ซึ่งในการร่าง รัฐธรรมนูญได้นำเข้าบรรจุ
 ใน ระเบียบ วรรณะ และมีการอภิปราย กว้าง
 ขวางเหลือเกิน กระผมมั่นใจว่าถ้าหาก
 ว่าคนความ มาไทย จะ นำมาเสนอสภา ให้
 ใจได้ เท่าที่กระผมได้พาทมาศึกษา
 เมื่อ ครั้ง มีการร่าง รัฐธรรมนูญฉบับหลัง
 สงครามซึ่งเราให้ชื่อ ว่า รัฐธรรมนูญแม่ค
 ชาเลออร์ พวกร่าง รัฐธรรมนูญทุกคน
 ลมเดียวกัน ถึงกล่าวถึงตำแหน่งมาก ได้
 อภิปรายกันมากมาย เหลือเกินว่าควรจะมี
 ใดไปหรือไม่ ในเมื่อมีมติแล้วค่อยไป
 ฐานะของเอมเปอเรีย หรือฐานะของ
 จักรพรรดิเป็นอย่างไร เป็นสักเรื่องหนึ่ง
 ถ้าหาก ว่าท่านทั้งหลายได้ศึกษา รัฐธรรมนูญ
 ของญี่ปุ่นแล้วจริง จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญ
 เมื่อ ก่อนสงครามของญี่ปุ่นนั้น ได้มีกษัตริย์
 โดยให้แก่จักรพรรดิและเมื่อหลังสงคราม
 ธิปไตยโดยกลับมาเป็น ของ ประชาชนตาม
 หลักประชาธิปไตยแล้ว และเมื่อครั้งร่าง
 รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ใหม่ ของ Southern
 Rhodesia หรือโรดเซียใต้ ที่ประเทศ

ตั้งฤดูเมื่อ ๒ วันน ผู้แทนของโรเตชก็
 ก็ไต่สนับสนุน ให้มีการอภิปราย เวที น
 อย่างกว้างขวางมากกว่า พระมหากษัตริย์
 องค์คุณหรือพระบรมราชชนนาค องค์คุณจะ
 ทรงเป็นประมุขของรัฐโรเตชเย็บไปหว่า
 ไม่นับผลเรียนควบคู่ความจริง เรียน
 ควบคู่ความจริง ด้วยจริงใจว่าเป็น
 อย่างนจริงใจและเมื่อการร่างรัฐธรรมนูญ
 ของปากีสถานอย่างเมื่อ ๒ วันน ได้มี
 การลงประชามติของมวลชน ก็นับว่า
 พอดีกันเหมือนกันว่า ท่านของ
 พระนางเจ้าเอลซาเบธควรมีฐานะเกี่ยว
 กับปากีสถานอย่างไร ได้มีการอภิปราย
 กันมาก เท่าที่สมทราชมานและผมได้ศึกษา
 เรื่องราวในตลอดมา วัลคัยมาจนกระทั่ง
 ปัจจุบัน และมีความปลื้มใจเหลือเกินที่
 ประเทศเหล่านั้นได้มีการอภิปรายอย่างนัก
 วิพากษ์การกว้างขวางในเรื่องนี้ ผมเห็นว่า
 สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ควรจะได้นำมา
 พิจารณาอยู่บ้าง แต่ทั้งนี้เห็นความเห็น
 ส่วนตัวของผม ผมเองเป็นสนับสนุน
 ซึ่งอาจโสน้อยที่สุด ก็อยากจะเสนอความ
 เห็นในสภา แต่ความเห็นของผม ผม
 รับรองว่าไม่ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้า
 ท่านรับฟังบ้างก็จะ เป็น ประโยชน์แก่การ
 พิจารณาของสภาอยู่บ้าง ขอขอบคุณ

นาวาอากาศเอก ไกวัลย์
 ถาวรชาร : ผมอยากที่จะเชิญชวนท่าน
 สมาชิก สมเถยวค.ทั้งหลาย วัลคัย ถึงพระ
 มหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวคงแต่ครั้งเราไต่เริ่มตั้งประเทศกันมา
 ตลอดแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา กรุงศรีอยุธยา
 ตลอดจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ว่า องค์พระ
 มหากษัตริย์นั้น ท่านได้มีพระมหากษัตริย์
 องค์คุณและท่านได้มีบุญคุณแก่ประเทศชาติ
 ของเรามาเป็นประการใดบ้าง อธิสรรเสริญ
 ภาพ อธิสรรเสริญมากก็กระทั่งขยับ
 ทาก โยราณกาลก็เป็นเพราะความปรีชา
 สามารถ ก็เป็นเพราะความกล้าหาญ ซึ่ง
 ทรงศุภสำหรับผาน สวรรค์ วัตและเลิศเหนือ
 ของพระองค์ท่าน กอบกู้มาจนกระทั่ง
 รัตนโกสินทร์ ซึ่งท่านทั้งหลายเมื่อไต่ทราบจาก
 ประวัติศาสตร์หรือความความรู้อาสา
 แล้ว ก็ยอมรับว่าสถิตย์เสมอว่าพระมหาก
 กษัตริย์ของเรานั้นไต่ทรงกอบกู้และไต่ทรง
 นำประเทศเป็น ประมุข และ ก็นำชาติเราอยู่
 ตลอดมาตั้งแต่โยราณกาล ผมคิดว่า
 ท่านทั้งหลายพระบรรดกและส่านกในพระมหา
 กษัตริย์คุณนั้นอยู่ตลอดกาล แม้กระทั่งใน
 รัชกาลปัจจุบัน พระองค์ท่านก้องไต่ทรง
 นำความกล้าหาญ ความศรัทธาที่แท้

ไทยปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อยุติ
 คนไทย เพื่อชาติไทย เพื่อประเทศไทย
 ให้เป็นตระกูลแก่บรรดาชาวต่างประเทศ
 ให้เขาเหล่านั้นหรือประเทศเหล่านั้นรัก
 และเคารพนับถือประเทศไทยเรา ขึ้น
 พระราชกรณียกิจต่าง ๆ เหล่านี้ตั้งแต่
 โบราณกาลจนถึงปัจจุบันเราท่านทุกคนคง
 ปรารถนาและคงจะสำนึกอยู่ตลอดมา ทั้ง
 สมเด็จวาทิต ฯ ท่านมีความรู้สึกเช่นนั้น
 และรักปรารถนาขององค์พระมหากษัตริย์
 นั้น ย่อมเป็นทวีคูณความรักความสามัคคี
 ความกลมเกลียวของประเทศชาติ ทั้งจะ
 เห็นโดยชัดแจ้งว่า ในขณะเวลานี้กลับ
 ทั้งสองพระองค์เสด็จไปเยือนต่างประเทศ
 ในช่วงขณะหนึ่ง ความรู้สึกของชาวไทย
 ก็รู้สึกวาทิต ฯ ว่า ชาติสำคัญของชาติไป
 แต่เมื่อใกล้เวลาเสด็จนิวัต ประเทศชน
 ชาวไทยทั้งหลาย หลั่งต่าง ปลุกปล่มมีจิต
 ยินดี นับเป็นเครื่องแสดงว่าทุกคนมีจิต
 มีใจยึดถือประมุขของประเทศชาติโดยทั่ว
 กัน อันนั้นแหละจึงเป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่ง
 ประเทศชาติเราซึ่ง พระองค์ท่านทำให้
 ประเทศชาติเรามีความสามัคคีกลมเกลียว
 กัน เพราะต่างก็มีใจในพระองค์ท่าน
 กระผมคิดว่าคณะกรรมาธิการระเบียบวาระ
 ซึ่งเสนอหลวงซึ่งเป็นเรื่อง ทดถกเพียงงาน

คงจะได้นำเอามาจากระเบียบวาระของสภา
 ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑
 ซึ่งในข้อ ๕ ได้กล่าวว่า จะยกย่องหรือ
 ไม่วางพระบรมชยการ ปกครองตามพระมหา
 กษัตริย์ชัยไตรสุทธิธรรมนฤ และในข้อ ๕
 ทว่า ถ้าไม่ยกย่อง ให้มีการปกครอง
 รัฐธรรมนูญในรูปใด ข้อความอะไรทั้ง
 ข้อ ๔ และข้อ ๕ นั้นในข้อความที่รู้สึก
 ว่าพระคุณแรงแต่ก็ฟังไม่ถนัดและ รน หู
 กว่าข้อที่เสนอ คณะกรรมาธิการฯ ยืนยัน
 เสนอ ซึ่งทำให้ความรู้สึกของประชาชน
 ทั่วของบ้านเมืองเกิดความสงสัยใน
 นกักรู้สึกกระตือรือร้นใจ และบังเกิด
 ความรู้สึกไทยด้วยกัน จึงไม่สมควร
 ประการ สัก ท้ายประกาศของ คณะปฏิวัติ
 ฉบับที่ ๒ ได้ประกาศไว้ว่า “คณะปฏิวัติ
 ให้ประณามว่าพระไม่เปลี่ยนแปลงอันใด ๆ มาก
 เกินไปกว่าความจำเป็นเพื่อความปลอดภัย
 ของประเทศชาติ คณะปฏิวัติจะคงดำเนิน
 การ ปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ และเทิด
 ทูนพระมหากษัตริย์เป็นพระปกเกล้าพระอยู่
 เสมอ ถวายทูลอานาในครั้งนั้นเพื่อรักษา
 สติของ องค์พระ มหากษัตริย์ เป็นประมุข
 แห่งรัฐ ให้คงอยู่ตลอดไป อันนั้นเป็น
 ความมุ่งหมายของคณะปฏิวัติ และใน
 ขณะนั้นเราคงกล่าวหาว่าร่างรัฐธรรมนูญ

คิดว่าหากว่าไม่ปฏิบัติ หรือ ไม่วางตามความ
 หมายของคณะปฏิวัติแล้วเท่ากับจะไป
 ทำลายความมุ่งหมาย หรือ เชิงของคณะ
 ปฏิวัติ เพราะว่าข้อความที่ได้อ่านขึ้นมา
 นั้นจะกลบฝังความหมายเสียไปในทางอื่น
 ไม่ไปตามซึ่งตามความมุ่งหมายที่คณะ
 ปฏิวัติ ได้มุ่งหมายไว้ตามที่กระผมได้เรียน
 เสนอซึ่งความคัดค้านมาเหล่านี้ ๓-๔
 ประการนี้ ก็สรุปแล้ว ได้ว่าความเห็น
 สันนิษฐานว่าควรระงับคำว่า "หรือไม่"
 ออกเสียอย่างเด็ดขาด และคงไว้ซึ่งข้อ
 เสนอว่า "จะคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย
 อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"

พลโทศรีสม รัชนิวัต : ก่อนที่
 จะได้กล่าวอธิบายในรายงานกระผมก็ต้อง
 ขออภัยต่อท่านกรรมาธิการ เพราะว่า
 ตก ท่าน ทนง อภัย น และ โท ตรีโย เลอิก เป็น
 กรรมาธิการกเป็นต้นตลอดทุกคน แต่จะ
 ความคัดค้านนั้น เป็น ข้อที่ระงับมีการ
 แลกเปลี่ยนกัน ในระบอบประชาธิปไตย
 เมื่อว่ามีความคัดค้านไม่ตรงกันตลอด
 และชัดเจน และเมื่อความเห็นของใคร
 ส่วนมากหรือของ กติของ กติความเห็น
 ของผู้อื่น เพราะฉะนั้นก็ขอได้ท่านได้เห็น
 ใจช่วยในการที่ได้อ่านมาพบในตน และ
 ได้ด้วย ความเคารพและรักใคร่อย่างอนันต์

ชุกอย่างเต็มที่ ที่เราพบในสภาพที่พอ
 ส่วนรวม ไม่ใช่พิเศษเฉพาะจะมาหลอกลวง
 บุคคลหรืออะไรก็ตามได้

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ๓) คือไปเห็นผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอมติ
 ใช้ไหม

พลโทศรีสม รัชนิวัต : ได้ครับ
 ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 วาระนี้เกินวาระผู้สนับสนุนกรรมาธิการ มี
 ใครไหมครับ

นายพลตำรวจโท บรรลือ
 เรืองศรีภักดิ์ : ถัดอันกรรมชดชดชดชด
 คณะกรรมาธิการ จักรเยกข วาระที่ได้นำ
 ขึ้นมาเรื่องที่ว่า จะคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย
 อันมีพระ มหากษัตริย์เป็น ประมุข
 หรือไม่ เข้ามาให้สถานที่ไฟฟจารณาและ
 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านประธานคณะ
 กรรมาธิการก็ได้สนใจ ในวันแรกแล้วว่า
 การที่เสนอมติท่านเข้ามาหน้าใหม่เจตนา
 เป็นอย่างไร ไม่ใช่ นอกจากที่จะได้นำเสนอ
 ไว้เพื่อระโตไฟฟจารณาในเรื่องหลักวิชา ใน
 เรื่องหลักวิชาของกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 นั้น ก็จะมีการเขียนไว้แน่นอนว่ามีอยู่
 ตอนหนึ่งกลางถึงประมุขแห่งรัฐ อาจจะมี
 เป็นพระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดีก็ได้
 ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ไทยรัฐสภา ตามมติของประเทศไทยเป็น
 ราชอาณาจักรตั้งเช่นประเทศ ดังกฤษที่เขา
 ปลูกตั้งขึ้นในทวันน หรืออาจจะเป็น
 ใต้ในสาธารณรัฐ เช่นฝรั่งเศสหรืออิตาลี
 เช่นกัน เพราะฉะนั้นแล้วให้เห็นว่า
 คำว่าหลักวิชาในเรื่องประมุขแห่งรัฐนั้น
 คำว่าไทยในสองกรณี คือว่าในกรณีเช่น
 ราชอาณาจักรหรือในกรณีเช่นสาธารณรัฐ
 ถ้าในกรณีเช่นราชอาณาจักร ผู้เป็นประมุข
 แห่งรัฐหรือที่ของเป็นพระมหากษัตริย์ นั้น
 ไปตามหลักวิชาแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 นั้นเอง แต่ถ้าหากว่ามีการปกครองแบบ
 สาธารณรัฐ ผู้ที่เป็นประมุขหรือที่ของ
 เช่นประธานาธิบดีหรือเช่นกัน นั้นมีการ
 เขียนและมีคำอธิบายกันไว้ในวิชากฎหมาย
 รัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นกรณีซึ่งเห็น
 วิทยาลัยคณะกรรมการ และท่านประธาน
 คณะกรรมการ ที่ใดเห็นหรือจะเข้ามา
 ใต้ที่ ประมุขนี้ ก็พิจารณาตามหลักวิชา
 ประมุขเข้าใจว่าคณะกรรมการ คงไม่ได้
 มีเจตนาเห็นอย่างอื่น คงที่ทางสมาชิก
 ข้างบนก็กล่าวไว้ว่า ที่เห็นเขามานม
 เติมน้ำหรือเห็นเป็นการกระทำผิดของค
 การประชุมสภา ข้อ ๕๖ อันนกรณี
 ถือว่าการกระทำเช่นว่าของคการประมุข
 สภา ข้อ ๕๖ วรรคสุดท้ายนั้นก็กล่าว

ว่า ห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์
 หรือลอบกลืนสมาชิกหรือบุคคลใดไทยไม่
 จำเป็น แต่ในกรณีนี้ความจำเป็นที่จะ
 ต้องกล่าว เพราะว่ากล่าวตามหลักวิชา
 ก็เหมือนเช่นนั้นแล้ว การกล่าวตามหลัก
 วิชาที่ประมุขเข้าใจว่าคงจะได้รับการยกเว้น
 ตามที่ไทยบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๑๒ แห่ง
 อรรถบัญญัติการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ.
 ๒๕๐๒ ที่ว่าในการประชุมสภาของรัฐ
 ธรรมนูญมิได้จะกล่าวข้อความใด ๆ ใน
 ทางแห่งข้อเท็จจริงใด ๆ หรือแสดงควม
 ใดเห็นเห็นแก่สิทธิโดยเด็ดขาด ไม่เป็น
 เรื่องที่ระมา ไปฟ้องร้องไม่ว่ากรณีใด ๆ
 ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการร่างรัฐธรรมนูญ
 นั้นสมาชิกสภาไม่มีสิทธิที่จะแสดงความ
 เห็นใด ๆ ในการที่อาจจะให้พิจารณาตาม
 หลักวิชาของหลักวิชาที่แท้จริงซึ่งนำมากล่าว
 ได้ด้วย ซึ่งเขียนข้อยกเว้นนี้ไม่ได้ ไปฟ้อง
 ร้องไม่ว่าในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะว่า
 จะดำเนินการ เป็นรูปประการใดอันใดก็
 มิบัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครองระ
 ชาอาณาจักรว่า ประเทศไทยจะปกครอง
 แบบสาธารณรัฐ หรือว่าจะปกครองแบบ
 ราชาอาณาจักร ซึ่งโดยมบัญญัติไว้ใน
 อรรถบัญญัติการปกครองราชอาณาจักร
 มาตรา ๑๒ ว่าประเทศไทยเป็นราชอาณาจักร

เพราะฉะนั้น พระมหากษัตริย์ไทยของบ้าน
 ประมุขแห่งรัฐ อันนั้นก็ไปตามหลักวิชา
 แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญไทย อันแท้จริง
 เพราะฉะนั้นกรณีจึงใคร่ขอเสนอว่าการ
 ทบทวนหลักการโต้แย้งเรื่องนอชามานนี้ ก็
 เพื่อให้สมาชิกสภาทุกท่าน มีทรง ทัศนะ
 ได้พิจารณาว่าเราควร จะดำเนินการร่าง
 รัฐธรรมนูญเป็นประการใด ทั้งที่มา
 ประมวลไว้ใน รัฐธรรมนูญการปกครองของ
 อาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๒ ว่าด้วยการท
 ดงระ บัญญัติไว้ ประ กาศ โท ยถ เล็ก รัฐ-
 ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
 ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๕
 เลียนเน ก็พิจารณาที่จะให้รัฐธรรมนูญ
 ที่เหมาะสมแล้ว ให้การปกครอง ประเทศ
 เป็นไปโดยเรียบร้อยของชาติเป็นอยู่ภาย
 ใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงขอ เสนอสภา
 ร่างรัฐธรรมนูญ ประ กอบ ด้วย สมาชิกส
 ภาชองคณะกรรมาธิการ ซึ่งประกาศใช้คือ ไป
 ถิ่นเมืองคาบรัวลา ในธรรมนูญการปกครอง
 ของอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๒ มีบทกน
 ักเป็น เกณฑ์พิช ของ สมาชิก สภาร่างรัฐ
 ธรรมนูญนี้ตรึง จนรวมทุกท่านที่จะ ใช้เลือก
 สักอันนี้ ให้เป็น ประ โยชน์ในกรรมาธิการ
 รัฐธรรมนูญ แต่ว่าการจะร่าง อย่างไร
 นั้น กระผมก็ใคร่กราบเรียนมาแล้วว่า

ซึ่ง เสนอ ไป ตาม หลัก วิชา แห่งกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญนั้นเอง ก็รวมการปกครอง
 แบบ ราช อาณาจักร ซึ่ง ได้บัญญัติ ไว้ใน
 มาตรา ๓ แห่งธรรมนูญการปกครอง
 ราชอาณาจักร กระนั้นแล้ว แล้วจะ เสนอ
 ประทานาธิปไตยอย่างไรได้ เพราะว่าถ้า
 เราจะ ให้ประธานาธิบดี เราจะต้องมี
 ระบอบ การ ปกครอง โดย รัฐสภา ก็เป็น
 สภาของรัฐ แต่ในธรรมนูญการปกครอง
 ก็บัญญัติไว้ชัดเจนแล้วว่า ประเทศ
 ไทยเป็นราชอาณาจักร อันหนึ่งอันเดียวจะ
 แบ่งแยกมิได้ แล้วพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข นั้นก็ต้องไปตามกฎหมาย
 ซึ่งไทยบัญญัติไว้เช่นนั้น แต่ว่าในเรื่อง
 หลักวิชานี้ ก็คงแสดงให้เห็นว่ามิใช่
 ในที่ประการนี้ที่จะเป็นระบอบแห่งรัฐ
 เพราะฉะนั้น กระผม ขอขอยกคุณคณะ
 กรรมาธิการไว้เสนอเรื่องมาให้ท่าน
 สมาชิกสภาชองคณะกรรมาธิการ ครั้น
 เพื่อให้เป็น ประ โยชน์ในการ ทัดราช โท
 ธิปไตยท่านคือไป

(การประชุมทำเนียบ มาตง ตอน น
 ประธานสภา ได้ขอจากที่ประชุม ไปชว
 ภาว และ ได้มอบให้ร่างประธานสภา
 คนที่หนึ่งเท่าหน้าทำเนียบประธาน ทำเนียบ
 การประชุมคือไป)

พลโทธรรม รัชชานัต : กระผม
 ขอต่อเมฆกัน คือกระผมได้เคยพบใ
 ตั้งแต่แรกเมื่อหกปีมาแล้วครั้งหนึ่งแล้ว
 ว่า ความมุ่งหมายในการที่เราได้ถูก
 ครั้งแรกคือสถานที่เดิมไว้ ไม่ใช่หมาย
 ความว่า จะเปลี่ยนแม่ปลิง สถานที่เก่าของ
 เรา คงเคารพกันตลอดไปอย่างเดิม ถ้ามี
 ครบ ๓ จะ มา สัก ๒ ราย ถึง เรือง เกษม กษ
 สถานที่นั้นนั้นจนมาออกความจริงก็ควรจะ
 เป็นเพียงการวางรัฐธรรมนุญกัน และ
 ความ ก้าวจะเห็นแต่ เพียงว่า เราจะจัด
 ระเทศการอย่างไร จะ ให้การปกครอง
 ตามระบอบที่มกยู เทวณ ไทเรย์หรือให้
 เป็นพิเศษระบอบและ ให้เห็นทรมเป็นเก
 ประชาชนไทยทั่วไป มากกว่าที่จะมาพบ
 กลงเรื่องระบอบซึ่งเราได้เคยเห็นไว้แล้ว
 แม้แต่ท่านคณะกรรมาธิการ ทศกาล เมธ
 ภากรบรองว่า ไทชานเวดงราว ทเถยกษ
 ถานแห่งหน้าคณะปฏิวัติ ได้ประกาศไว้มา
 หมาย ซึ่งเห็นการวิพากษ์อยู่แล้วว่าสถาน
 หนึ่งเป็นไปอย่างเดิม หนึ่งการที่เรามา
 ด้งความมั่นคงอย่างยาวนาน ถ้าพูดไปไทย
 ธรรมตามแล้ว ก็เห็น ว่ามีเจตนาสู่ชีวิต คือ
 หมาย ความ ว่า ช่าง จะ ให้ ทำ อะไร ให้
 เรืองบรองไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ว่า

เรามาคิดกันอย่างหนึ่งว่า การเปรียบ
 เทียบ หรือ การ ทดง คำถามขึ้น ซึ่งหมาย
 ความว่าเมฆเราคงจนมาแล้ว โดยเฉพาะ
 อย่างขงในสภานั้น ทระ ร่าง รัฐธรรมนุญ
 แล้วก็หมายความว่าควรต้องมีพลังซึ่งปลค
 ด้งระบอบขึ้นมาได้ คือหมายความว่าอย่าง
 ด้งคำถามมาตามภาระนั้น ก็แสดงว่า
 อาจจะเป็นแบบขงในไท คือมีพลังซึ่งปลค
 ถ้าไม่มีพลังซึ่งปลค ก็ไม่ควรระบอบมา
 นเป็นระบอบที่ ๑ ออกระบอบหนึ่ง เรา
 ระบอบนั้นว่าเราไม่ไต่ถามกันแต่ไว้ในโลกน
 หรือเราออกประเทศซึ่งก่เคยไว้ในโลกน
 หรืออยู่ในระบอบเคยไว้ในโลกน ซึ่งมก
 หลายระบอบซึ่งเขากลอบขงมกยู เราออก
 เหมื่อนกันว่า เราจะทำอะไร เราจะทำให้
 เลี่ยประทศศาสตร์ขงประเทศไทย หรือ
 ด้งครั้งหนึ่งเราเคยพิจารณาถึงเรื่องเกี่ยว
 กักระบอบการปกครองใหม่ ถ้าหากว่า
 เราได้พิจารณากันต่อไปแล้ว เข้าใจว่า
 ด้งระบอบ ซึ่งมกยูตรงกันข้าม จะต้องเอา
 เรืองบรองขงมกยูมาแล้วก็พูดว่าหรือว่า
 กล้างขงมกยู แล้วก่มีการกระจายข่าว
 สันนิสนน ซึ่งทว่าเห็นสถานขงเราแล้ว
 ไป คือหมายความว่าสถานขงเรา
 นใหม่มีความคิด เป็น อย่างอื่น อย่าง แล้ว

ซึ่งจะเป็นรากฐานแก่อนชนต่อไป ที่จะ
 ทำให้เกิดความคิดเห็นแตกต่างไป มี
 ท่านสมาชิกบางท่านได้พูดถึงว่า มีเสียง
 ประชาชนบางแล้ว ทพท ลง เรตง มหาชน
 รัฐ นนกระสมภักชยณพนว่า เชนแต่เพียง
 เสียงเอกสนคนหนึ่ง แล้วเอกสนคนน
 อาจจะมีความคิดเห็น ในทาง ตรงกันข้าม
 กับประชาชนทั้งหมด แล้วถ้าสื่อขุ
 เสียงประชาชนทั้งสองมานั้น จะไปหาบ้าน
 ของใครไม่ไต่ ซึ่งแล้วคงลงเจตนา
 ทจรวคยแล้ว เพราะฉะนั้นขอวงวน
 ให้ท่านสมาชิกทั้งหลายจงฟังสำนึกใน
 เรืองนไว้ด้วยว่าช่วยกันที่จะระวังไว้ใน
 เรืองน ไม่ใช่เอาไต่เห็นไปรวมณยบตร
 หนึ่ง หรือจกหมายคนหนึ่งที่ส่งมาว่า
 เสียง ประชาชน แล้วจะ นย ว่า เนน เสียง
 ประชาชน นั้นเนนเพียงเสียงเอกสน
 คนเดียวและเป็นเสียงเอกสน ซึ่งเป็นฝ่าย
 ตรงกันข้ามก็อาจเป็นได้ แต่ว่าส่วนมาก
 ของประชาชนคนไทย คง ไม่เป็นเช่นนั้น
 นนกระสมภักชยณพนไว้ทันทวย ทน
 เมชเนนเนนกระสมภักไม่คยากจะพดะไร
 มากกว่า เรามชคตคตยงททวนคณ
 กรรมาชิกกรกไคมาชาน ไคพงแล้ววว่า เรา
 มชคตคตยงเนนคตคยแล้ววว่า ระเบียบ
 การปกครองหรือสภาชนตว ๆ คยเนน

เกมม ไม่นการเปลี่ยนแปลง ทเราจะ
 เปลี่ยนแปลงนคชระเขยชวกรการ ปกครอง
 ทเรามคย เเนนทวชชกรณแล้ว เมค
 เเนนเนนแล้ว เราจะมาพดกันตัวไม เรา
 จะมาคยชงททววระในทันทวไมว่าจะคย
 ระเบียบประชาชไคยอนมพระมหากษัตริย
 เนนพระมหษทวคไม ซึ่ง เนนการกระทย
 กระเทชนตอสถากน ซึ่งเรา ไม คคยการท
 จะไคโยกกลอน กระสมภักเห็นวเราไคไม
 ควททระนาเชารภพจวรณกนลงนเรองน
 คคไค ทนกระสมภักชยจะสรข้ส้น ๆ ว่า
 อยางน ถ้าหากวเนนไปไคคคตทจะ
 ไควาระประสมนคคไคไปเลย ถ้าหากว
 เนนไปไมไคคชดให้ท่านกรรมาชิกการจ
 เห็นใจอนวาระประสมนไปพิจารณาณ
 ไคใหม่ ถ้าหากวชงเนนไปไมไคคคกชด
 สนยสนนวาระทเชาชอเมไคมา

พลตรี ประยูร หนูนักคิด
 (กรรมาชิกการ): ผมรู้สึกวไคพง
 คคปรายกันมา และผมไคคความวสค
 มาชานาน และในชนกรรมาชิกการระเขย
 วาระเราไคพคกันมาก และ ผม เอง เป็นผ
 หนึ่งทไคพคและทท ๆ ท่านมีความเห็น
 พดงกยผม ใน คณะกรรมาชิกการ ระเขย
 วาระ ความจริงสำหรับในพลวเนนเรา
 ไคเนนกชชานมา เราวเห็นคคกนมาชคคน

จะตั้งนบัถในหลวง เพราะแม่เจ้าคือ
 ประกาศของ คณะปฏิวัติ กษัตริย์ แล้ว
 แต่ว่าผมใคร ก็ จะ ถวายเวียง เพื่อดูข้อมา
 ขอยุบายการขอสัญญาของพระ ในเวลานั้น
 เป็นประเพณี ของคณะผู้ประสูติพระสัมมาสัม
 พุทธเจ้าได้กระทำ คือเนื่องมา ชำนาญแม่
 กาลโยธาณ แม่เจ้าว่าคนบุตรของเจ้าหญิง
 และขุนขัติยวงษา แม่ผมเองไม่เคย
 ขอสัญญา คงจะมีหลายท่านเคยขอสัญญา
 ว่าจะเห็นมนุย์ใช้ใหม่ ความจริงไม่
 น่าจะตั้งถามเลยค่าน ก็เห็นข้อยแล้วว่า
 เป็นมนุย์ ก็ถามเพื่อให้สมบุรณ์แบบพระ
 ให้เห็น ไปตามประเพณีนิยม เพราะฉะนั้น
 ในเรื่องเหล่านี้ที่กรรมการตั้งมาไม่ได้
 ว่าเราไม่คิด เราคิด ใครไม่รักในหลวง
 เราปฏิวัติกันปฏิวัติเพื่อในหลวง แล้วคณะ
 ปฏิวัติยอมยกสัตให้แก ในหลวง เป็น
 ของแน่นอนซึ่งพวกเรายึดถือไว้ได้ แต่
 ว่าเพื่อให้เห็น ไปตามหลักฐานการซึ่งนัก
 วิชากรได้กล่าวมาแล้ว แล้วผมก็เรียนมา
 จากนักวิชาการเหล่านั้นแหละ เมื่อผมได้
 ข้อมาขอยุบายแล้ว ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็น
 จะยอมยกอะไร เราอาจจะให้เห็นไปตาม
 ที่กรรมการได้เรียนเสนอกไว้ ผมคิดว่า
 เหตุผลเพียงแค่นี้ น่าจะสมควรช่วยขอสัญ
 ญาแล้ว ขอขลุ่ยพระคืน

(คณะประธาน ได้กล่าวยุบายมาในที่
 ประชุมและทำหน้าที่เป็นประธาน ที่ประชุม
 ทั่วไป)

หม่อมราชวงศ์ กฤตพิ
 ปราโมช : ถ้าหากว่า เราจะพูดกันถึง
 หลักวิชาแล้ว ก็ควรจะให้หลัก หลักวิชา ไป
 หมดทั้ง ข้อมาขอยุบายนี้ ท่านกรรมการ
 ได้ข้อมาขอยุบายนี้หรือจะยกเอากรณีเช่นกับ
 การสอบตราบัตรกรรมของ การบวชการ
 บวชพระ ของ ภิกษุ ใน พระ พุทธ ศาสนา
 กระผมอยากจะ ขอชี้แจงว่า การถามสห
 มาขอขบรพชาขอสัญญา นั้นว่า เป็นมนุย์
 หรือเปล่า เป็นโรคเรื้อนหรือเปล่า เป็น
 โรคของศรัทธหรืออะไร เป็นหนสนหรือ
 เปล่านั้น ผู้ถามคือสังฆซึ่งได้ขบรพชา
 ขอสัญญาตามระเบียบเป็นพระภิกษุสงฆ์ ใน
 พระพุทธศาสนาแล้ว เป็นสมาชิกของ
 สภาคณะมนตรี ได้กล่าวมาถูกต้อง โดย
 องค์การพระคัม การที่คณะมาถามมาค
 มใหม่ สังฆจึงต้องถามว่าเป็นมนุย์
 หรือเปล่า เป็นอะไรหรือเปล่า ระบชเล
 กัดนั้น มาเปรียบกับ ระบชใหม่
 พระมหากษัตริย์หรือไม่นั้น ไม่ได้เห็นอัน
 ชาติ ถ้าจะเปรียบก็เปรียบไม่ได้ โดยทั่ว
 ไปด้วย เพราะเหตุว่าสถาบันสมาชิกทุก
 หนึ่งคณ เป็นสมาชิก ได้โดยพระบรมราช

โครงการแต่งตั้งให้มาเป็นสมาชิกสภาว่าง
 รัฐธรรมนูญนั้น ถ้าจะเปรียบเป็นพระ
 พระมหากษัตริย์แผ่นดินไทย เช่นเดียวกับ
 เป็นผู้บรรพชาให้ท่านทั้งหลายมานั่งอยู่ใน
 คุก ได้ตบหน้าว่าเป็นสงฆ์ไปแล้ว ภาระอะไร
 ที่สงฆ์ จะหนักกลับไป ถ้ามองอีกอย่างว่าเป็น
 มนุษย์หรือเปล่า มีเขียงค่างที่ไหน ไม่มี
 ไปได้ เพราะฉะนั้นการที่จะอุปมาอุปไมย
 อะไร การพูดถึงหลักวิชาอะไรในพุทธเถระ
 แล้วว่าต้องให้หลักวิชาไปให้ตลอด ไม่
 ให้อุปมาอุปไมยกันง่ายๆ โดยหลักวิชา
 และผลผลิตศาสนา และกรรมผลพวก
 จะขอเรียนทูลว่า เราได้พูดถึง หลักวิชา
 กันมานาน ถูกแล้วทุกอย่างมันก็จะต้อง
 ทำด้วยหลักวิชา ธรรมดาคนเขามันมี
 วิชา ถ้าจะพูดอย่างนั้น แต่ในขณะเดียวกัน
 กัน กรรมมันก็คอยข่มให้หลักวิชา
 ทำให้จิตใจ กรรมเครื่องครัด ในหลักวิชา
 จนล้มความเต็มมนุษย์ ไม่รู้จักพาสั่งแผ่น
 ไม้ค้ำ พุคหลักวิชาจะพูดได้เสมอ แต่
 ว่าในการที่เราจะพูดว่าหลักวิชาอันควร
 จะคู่ด้วยว่า กระทบกระเทือนใจ ใคร หรือ
 เปล่า จะปล้นหลักวิชาไปทั้งคนประเทศ
 ทั่วแตก ถ้าไปอยู่กลางบ้านเขาสั่ง
 ไปเล่นกับลูกสาวบ้านเขาแล้ว

พูดหลักวิชากัน ค้างกันอยู่ในนี้ อย่าง
 ธรรมดาเห็นด้วยก็ควรไม่ ใ้ทำอะไร
 และพอพูดหลักวิชาแล้วความเคืองพัน
 กรรมมาถา การ เพราะเชื่อไว้ก่อนว่าท่าน
 มีเจตนาบริสุทธิ์ของท่าน ให้อภัยรวมมา
 ก็อยาก จะขอให้เห็น ใน ความบริสุทธิ์
 ความเข้าใจทุกความดี จะยอมรับการ
 ความผิดก็ได้ เพราะเจตนาจริงใจ
 ธรรมดาท่านกรรมมาถาแล้วไม่มีใคร
 พุคมาเลย เพียงจะมีพูดในวัน แต่
 ในขณะเดียวกันกับขอประทานโทษ ต้องขอ
 ออกรู้ ท่านกรรมมาถาท่านหนึ่งคือ
 คุณหลวงประกอบ ว่ากรรมมาถาขอ
 รมแน่นอน ในเรื่องหลักวิชา จะ ค้าง มีพระ
 มหากษัตริย์ มาถามถึงเรื่องปรัชญา
 โดยท่านต่างหากละ และเพราะว่าเรา
 ยอมรับแล้วว่า ถ้าเห็นประชาธิปไตย ละก็
 จะต้องมีพระมหากษัตริย์ด้วย ถึงได้
 มีตาใจ คำว่าพระมหากษัตริย์ดัง
 หลักวิชา มา นั้นคือมายมาค้ำยัน แต่
 ในขณะเดียวกันกรรมมาถาค้นหลัง ออก
 มาสกจกนแหละ ถ้ามันอันมนุษย์ใหม่
 สอดอันทวิภพธรรม ซึ่งรัฐสภาท่าน
 เองในคณะกรรมมาถาเสียแล้ว และ
 นจากท่านนี้ ได้มี ท่านสมาชิก

เปรียบเทียบกับประเทศอื่นนั้น ก็ยังไม่เห็นด้วยนัก

นายมาลัย ชูพินิจ: ที่จริงหัวข้อทั้งสองประเด็นคือหัวข้อระบอบการระเคิมเกี่ยวกับวาระโทคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขหรือไม่ กับที่ใครบางคนเสนอข้อเสนอมานี้ใหม่ กระผมเองไม่ขัดข้อง แต่ว่าทำให้คนอื่นไม่ได้ว่าถ้าหากว่าเราขอมอบข้อเสนอนี้ใหม่ขึ้นมาแล้วแสดงว่าพวกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการผิดแต่ความจริงกระผมได้พิจารณาแล้วก็รู้สึกว่าอันเจตนาคือของท่านกรรมการแล้วส่วนที่ท่านสมาชิกได้เสนอขึ้นมาใหม่นั้นก็ด้วยความปรารถนาที่หวังว่าจะมีองค์บัญญัติบางอย่างซึ่งอาจจะเห็นความเคลื่อนไหวของประชาชนหรือเป็นการคาดคะเนว่าอันอาจจะเกิดขึ้นได้ นั่นคือกระตือรือร้นต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ว่ากระผมเองกระผมพิจารณาในฐานะที่ว่า ถ้าว่าพระมหากษัตริย์ในทันทันเป็นสถาบัน อย่างที่ท่านกรรมการท่านหนึ่งได้แสดงมาแล้ว แต่กระผมก็ไม่เห็นด้วย ในข้อที่จะไปแยกพระมหากษัตริย์ออกไปจากประชาธิปไตย นั้นไม่ถูกไว้อย่างแน่นอน อันนี้เห็นความเข้าใจ

ของทุกท่านซึ่งได้ราระเบียบวาระแล้วจึงพอเข้าใจว่าหมายถึงองค์พระมหากษัตริย์โดยตรง คือไม่ได้ specific ลงไปว่าเป็นพระมหากษัตริย์ของใครของใคร แต่เป็นเรื่องของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเราจรร่างกันสำหรับระบอบนานต่อไปแล้วกระผมไปได้อีกก็ด้วย คือกระผมเห็นว่าเป็นเรื่องในอนาคต เราไม่ทราบ กระผมมีความเห็นใจท่านสมาชิกที่เสนอขึ้นมาใหม่นี้คือท่านเกรงและกระตือรือร้นต่อองค์กรรมการ ท่านหนึ่งได้เสนอไปแล้วว่าใหม่หนึ่งก็เพื่อพัฒนาความคิดเห็นลงไปแต่อย่าลืมนะว่าความคิดเห็นนี้เป็นหนึ่งซึ่งผมพลอยได้หรือกระผมจะเขียนเองก็ตาม เป็นเพียงความคิดเห็น ยังไม่ใช่ข้อเท็จจริง เราเกรงสิ่งหนึ่งอาจจะเกิดขึ้น เราจะช่วยกันป้องกันไว้ นั่นเห็นของถูกต้อง แต่ในขณะที่เกี่ยวกับกระผมคิดว่าเราควรจะมีข้อเท็จจริงหรือเหตุผลตามสมควรในการที่เราจะพิจารณาหัวข้อตามที่คณะกรรมการได้เสนอขึ้นมาจริงอยู่ ทุกท่านนั่งอยู่ในที่นี้ และกระผมคิดว่าประชาชนส่วนใหญ่ คงจะเห็นความทางลงเสียใจทางเดียว คือในทางรับ ท่านซึ่งเกี่ยวกับหัวข้อใหม่ทีสมาชิกได้เสนอขึ้นมา ก็เป็นไปในทางเดียวกับที่เห็นกัน คือรับแต่คำสั่งที่เรา

รับว่าจะเป็นไปอย่างนั้น คือว่าเพชรนั้นในการที่เราจะพิจารณาเห็นว่าเพชรโฮปหรือเป็นเพชร โคอินอรันนิมประโยชน์เหมือนกัน คือมีคุณค่าในการที่จะทำให้อสังขนิมิตาศักดิ์สิทธิ์ขึ้น เพราะฉะนั้นในการที่เราจะพิจารณากันว่าตามระเบียบวาระที่คณะกรรมการมาธิการเสนอมานั้น กระผมเชื่อว่าไม่มีสมาชิกผู้ใดคนหนึ่งจะไปในทางปฏิเสธ แต่ว่าความทวนเกรงนั้นก็เป็นสิ่งที่ควรพึงระวัง ทุนความทวนกลัวของเราจะมี การ คัดค้าน หรือ จะมีการอภิปรายกระทบบรรเทาเกินไปดังซึ่ง ศพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือไม่นั้น กระผมพิจารณาจากพฤติการณ์ซึ่งเราได้ประสมกันมา ณ ทุนเป็นเวลาช้านานแล้ว เราไม่มื่ออะไรที่จะต้องไปทวนเกรงเลยวาระที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดจะนอกกลุ่มออกไปออกไปอย่างนั้น เพราะว่าในสมาชิกสภาว่างนัยนี้ไม่ปรากฏว่าใครก็ตามใดที่กราบไป พระบาทสมเด็จพระเจ้านั้นไปหาว่าเป็นตัวเป็นเทือนอะไรอยู่ นักเป็นเครื่องปลอบใจอยู่ อย่างหนึ่งว่าเป็นของแน่นอนที่ว่าจะต้องไปลงเฉยอย่างนั้น ก็เมื่อเช่นนั้นแล้วเราไม่อาจจะหวาดกลัวอะไร กระผมจึงขอสนับสนุนความที่คณะกรรมการได้เสนอไว้แล้ว

นายเล็ก จุณณานนท์ : เมื่อ ๑๔ วันก่อนมานี้ข้าพเจ้าได้เคยฟังกล่าวเรื่องสนับสนุนญัตติ ในเรื่องที่จะให้คงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลังจากนั้นก็เลยเวลาหมดก็ไม่ได้พูด แต่ท่านสมุหเทศาภิบาลแห่งมาไฮโอกาสมาได้คำนวนน ท่านประธานที่เคารพ ข้าพเจ้าอยากจะขอสารภาพความรู้สึกในจิตใจของข้าพเจ้าต่อท่านประธานในฐานะที่เป็นที่เคารพของข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้านั้นยังทำงานไปนานจนรู้สึกตัวว่าใจลงตกๆ คือในขณะรู้สึกตัวว่าใจลงว่าข้าพเจ้านั้นอ่านประโยชน์ระเบียบวาระนั้นไม่เข้าใจ ท่านประธานที่เคารพ ข้าพเจ้าขอประทานโทษ ถ้าหากว่าข้าพเจ้าจะตั้งญัตติว่าในการประชุมสภาแล้วจะให้ท่านประธานคงเป็นประธานอยู่หรือไม่ อย่างนั้นข้าพเจ้ารู้สึกว่ามันออกจากข้าพเจ้าเอง ลุกหลอนจากข้าพเจ้าก็คงจะเข้าใจว่ามุ่งถึงประธานแล้วไม่ได้มุ่งถึงการประชุมโดยนัยและโดยนัยคงที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้กล่าวมา ข้าพเจ้าจึงรู้สึกว่าข้าพเจ้าอาจจะเกิดความโง่ ไปถ้าข้าพเจ้าเข้าใจระเบียบวาระที่กรรมการเสนอมานั้นผิดไวยากรณ์ ความจริงท่านกรรมการที่ขอ ในคณะกรรมการมาธิการซึ่งได้พูด

๒๕๑
เป็นคนแรกก็รู้สึกว่าเป็นผู้ที่เคารพนับถือ
และรักใคร่กันมาก ทั้งอยู่ฐานการงาน
ของท่านก็ของข้าพเจ้าอาจจะแตกต่างกัน
แต่ความรู้สึกนึกคิดและความเป็นผู้
เด็ดเดี่ยว รู้สึกว่ากลมเกลียวกัน คอย
ข้าพเจ้าเข้ามาในสถานที่ ข้าพเจ้าเข้ามา
ในฐานะเป็นสมาชิก ข้าพเจ้าเองจะเป็น
อธิการกิจจริง แต่กลับที่ข้าพเจ้าจะเข้ามา
นั่ง ในฐานะ เป็น สมาชิก ข้าพเจ้า ผูก
พันแห่งอธิการกิจประเทศเท่านั้น ข้าพเจ้า
ไม่ได้เอาเข้ามาด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
ไม่มาเจตนาที่จะเอาหน้าอธิการมาของหรือ
กล่าวโทษท่านกรรมาธิการแต่ประการใด
ข้าพเจ้าขอพูดด้วยความบริสุทธิ์ใจ และ
ซื่อสัตย์คิดว่าอธิการบดีหรือคนทั้งหลาย
เข้าใจไปว่าหน้าที่แต่เพียงคน แต่ไม่ใช่
ท่านประธาน อธิการบดีหรือคนเสียเยอะ
แยะ ปล่อยให้ทั้งนี้ไม่ของของและทั้ง ๆ
ที่พอแล้วปล่อยให้ไปก็มี แต่ข้าพเจ้าไม่ใช่
ทำหน้าที่แต่เพียง ข้าพเจ้าทำหน้าที่แก้
ด้วย ซึ่งเมื่อ ๓-๔ วันมานี้เอง ข้าพเจ้า
กับท่านกรรมาธิการก็มาร่วมกันเป็นจวนลอย
ในคดีเรื่องหนึ่ง ซึ่งหวังไว้ว่าท่านคงจะ
เข้าใจ คณะกรรมาธิการได้กล่าวในนาม
คณะกรรมาธิการเป็นข้อแรกว่าหน้าที่ของ
คณะกรรมาธิการพิจารณาจะแยกขบวนการ

๒๕๑
ความข้อ ๑๕ มีหน้าที่พิจารณาคนควา
เพราะฉะนั้นอะไรที่กรรมาธิการคนควา
ได้กรรมาธิการก็จะเสนอสถานที่ท่านพบ
เช่นนั้นก็ไม่ผิด แต่ที่ว่าถ้าจะให้ถนัดแล้ว
ละก็ หน้าที่คนควาประกอบด้วย และ
รวบรวมหลักฐานสำคัญอื่นควรพิจารณา
ของประกอบกันอย่างไรกัน ไม่ใช่คน
ควาแล้วไม่ทันจะพิจารณาว่าอะไรอะไร
เสนอเข้ามา ไม่ได้เช่นนั้น ที่พิจารณา
ว่าเป็นสาระเป็นหลักฐานสำคัญ หรือไม่
และควรต่อการพิจารณาในการวางรัฐ
ธรรมนูญหรือไม่ด้วย ข้าพเจ้ามีความ
เห็นว่าอย่างไรแล้วจึงขอยกคดีอะไรที่
ท่านจะตั้งเข้ามาใน ท่านควรจะได้พิจารณา
ต่อไปคิดว่า ผลของการลงมตินั้นจะเป็น
อย่างไร โทษเฉพาะอย่างขงระเบียบวาระ
ในเรื่องทวารจะตั้งใหม่ พระมหากษัตริย์ ใน
ระบอบการปกครองของประชาธิปไตยหรือไม่
เมื่อได้ฟังการอภิปรายทั้งหมดก็เห็นอันว่า
กรรมาธิการก็ขอรับรองว่าไม่มียุทธวิธี
จะต้องมีพระมหากษัตริย์ไว้ในระบอบ
ประชาธิปไตยของเรา ปัญหาที่กล่าวถึง
กันตั้งแต่ต้นจนนี้และข้างมาจนนี้เป็น
ปัญหาที่ท่านสร้างปัญหาขึ้นมาต่างหาก
ไม่ใช่เป็นปัญหาที่ข้าพเจ้ามาตั้งปัญหาใน
ขณะนั้น ถ้าท่านไม่สร้างปัญหาขึ้นมา

ข้าพเจ้าก็ไม่มีความที่จะคลีปรายเป็นอย่างใด ในการที่ท่านกรรมการท่านกล่าวว่า การลงมติ ท่านอธิบายว่า แน่นนอนจะต้องมีการลงมติให้เกิน ๒ ทาง ข้าพเจ้าไม่ปฏิเสธในหลักการข้อนี้ เพราะใจจะมิได้แต่ทางเดียว ในครั้งนั้นข้าพเจ้าเสนอว่า ออกทางหนึ่งก็จะขึ้นนะ จะขึ้นไปได้ไหม ข้าพเจ้าขอให้ท่านในข้อนั้น ในข้อที่ท่านอธิบายคำของพระมหากษัตริย์กับองค์พระมหากษัตริย์ว่า พระมหากษัตริย์นั้นเห็นสำคัญ ของศพระมหากษัตริย์เป็นบุคคล ข้อนี้ข้าพเจ้าไม่เถียงแต่ว่าสถานที่ในหมู่บุคคลเป็นผลรวมเป็นกว่าในงานเห็นสำคัญข้อนี้หรือ เพราะฉะนั้นเมื่อเรากล่าวถึงพระมหากษัตริย์เราอย่าลืมหมายถงของศพระมหากษัตริย์เป็นธรรมชาตินั้นแล้ว เพื่อที่จะประกอบคำอธิบายในปัญหาที่ข้าพเจ้ายกขึ้นมากล่าวว่า ข้าพเจ้าขอแนะนำประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ในข้อ ๕ ซึ่งมีความว่าอย่างนี้ “ในประกาศที่สำคัญที่สุด คณะปฏิวัติจะยกมโนอยู่เสมอว่า พระมหากษัตริย์กับชาติไทยจะแยกจากกันมิได้ ประวัติศาสตร์ตั้งแต่ต้นมาจนบัดนี้คง อยู่บนรากฐานสถาบันที่ว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นสัญลักษณ์ของชาติและทรงเป็นมิ่งขวัญของประชาชน

คณะปฏิวัติจะรักษารากฐานแห่งสถาบันนั้นไว้โดยเต็มกำลังความสามารถ” ข้อความที่ข้าพเจ้าได้นำประกาศของคณะปฏิวัติข้อนี้มากล่าวเช่นนี้ ก็เพื่อจะพิสูจน์ตามทศพเจ้าได้อีกว่าข้าพเจ้าว่าแยกกันไม่ได้อะไรเวลาของพระมหากษัตริย์กับหมายถงของศพระมหากษัตริย์ ก็เป็นการยืนยันในข้อนี้ ในข้อที่ท่านกรรมการได้กล่าวในนามคณะกรรมการว่า ที่พระมหากษัตริย์โดยเฉพาะข้าพเจ้าจะอธิบายนั้น ก็คงเกรงไปว่าท่านสมาชิกหรือผู้อธิบายนั้นจะอธิบายไปในทางที่ไม่สมควรแล้วท่านก็ตั้งเห็นความว่าในทศพระมุขนั้น มีบางใหม่ที่มีใจจะกล่าวไปในทางนั้น ข้าพเจ้ายอมรับในข้อข้อคำประโยชน์ของท่าน แต่ในคราวเดียวกันนั้นเอง ข้าพเจ้าขอให้ท่านระลึกว่าในขณะที่ท่านตั้งระเบียบวาระเข้ามาว่า จะคงใหม่พระมหากษัตริย์ไว้ในระบอบการปกครองประชาธิปไตยหรือไม่ ท่านก็คิดข้างหรือเปล่านั้นใหม่ท่านสมาชิกท่านจะเห็นว่าเปล่า ท่านกรรมการยกขึ้นมากล่าวว่า ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวไว้ว่า “ทศพทุกทศพของนามาที่สืบสืบผลก็อาจเห็นว่าสิ่งทศพระมาธิการได้เสนอมาคงทำได้ ข้าพเจ้าไม่เถียงว่า

ในทางทว่าเขาองค์พระมหากษัตริย์ชนคน และเขาจะขอพระราชบัญญัติไปลงท้าย ก เลขที่ไว้ว่าจะเปลี่ยนระบอบสถาปนองค์พระ มหากษัตริย์อยู่เนือง ฉะนั้นใครที่ควรร บันทก ประชุมซึ่ง เจ้าหน้าท โดยบท นน ตลอดเวลาว่าอย่างนั้น และผลจะตกต กษยกว่าอย่างนั้น แต่ความจริงความคัง ใจของกรรมาธิการนั้น โดยเฉพาะอย่าง ึ่งกตองการที่จะชยชนในเรืองฉกการของ การร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวถึงสารสำคัญ ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหาก ษัตริย์เป็นประมุขนั้น ย่อมเป็นสาร สำคัญของรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้น กรรมาธิการจึงได้ทงเรื่องนต้นมาเป็นสาร สำคัญ และเพื่อให้อาจารย์ชยชนใน สถานว่า เราต้องการระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นั้นเห็นความข้อใหญ่ของกรรมาธิการ แต่ เมื่อบันททว่าทงทงในแง่ต่าง ๆ เมื่อบ การ อภิปราย กัน ไปจะ เป็น ตง ในน ตงน กรรณกรรศึกว่าไม่น่าจะเห็นไปได้ เรา จะเห็นว่าสิ่งใด ๆ ถ้าเราใดเขาออกมา ปรากฏเป็นการชยชนเสีย ก็กว่าทเราจะ ละไว้ในแง่ที่ทางท่านกล่าวว่า เป็น Under- stood และบางท่านทชยกว่าเห็นของทต ชยแล้วจะ ไปกล่าวถึงทำไม เช่นตงนก็ไม

ปรากฏในฉกการร่างรัฐธรรมนูญ ทว่าว นคณกรรมาธิการของการ ให้ปรากฏใน ฉกการ ในการร่างรัฐธรรมนูญ ทว่าว ประชาชนคนไทยหรืออย่าง นชย สภาร่าง รัฐธรรมนูญต้องการขอพระราชบัญญัติ โดย อนมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข น เป็นข้อใหญ่เพื่อให้อาจารย์ชย ในรายงาน และเพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่อง ของรัฐสภา เช่นเรื่องฉกการประชาชน ไม่ได้เป็นเรื่องท พวกเราจะมาเข้าใจกันเองตามลำพังเฉย ๆ แล้วไปปรากฏตงทว่าพระมหากษัตริย์ ีอำนาจอย่างไรต่อให้อาจารย์ชยลชย ๆ โดย ไม่ปรากฏว่าเราใดเห็นทว่าระบอบ ระบอบ ธิปไตยนี้จะต้องมีพระมหากษัตริย์เป็น สำคัญทงทว่าเราใดเห็นนชยแรงคตสสถาน นั้นเป็นความคัง ทว่าของกรรมาธิการ ทใดเสนอระเบบวาระชมา โดยกรรมา ธิสยของมนชยเรานั้น สกใดคชมพธนา เขาไว้หรือทว่าเขาไว้ไม่ให้พคตง ก็ระ ทกให้เป็นทาง ทงทททำให้เกิดเป็นความ สันใจว่าเกิดเรื่องอะไรชนมาจตองมกเมน เขาไว้ หรือคชของอะไรไม่ให้เขามาพคกัน เสียให้ทว่ากรรจาง หรือความคตงรวม ระเขาอย่างใดเป็นประการสำคัญ แต่มี ทหลายท่านใดกล่าวถึงคณชยจตุ ในการ ร่างรัฐธรรมนูญนกรรมาธิการกล่าวเป็นการ

กล่าวคือ ข้างหนึ่งเหมือนเป็นอันมาก
 ในฐานะที่กระผมเองเป็นสมาชิกคนหนึ่ง
 ในคณะปฏิวัติ ได้ขอเรียนว่าคณะปฏิวัติ
 หาได้ไม่มีการคอนโทรลในการร่างรัฐธรรมนูญ
 อยู่ในสถานที่ เพราะฉะนั้นในการ
 ดำเนินการอะไรที่เกี่ยวข้องกับคณะปฏิวัติ
 ในการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ขอเรียนว่า
 คณะปฏิวัตินั้นต้องการให้มีการร่างรัฐ
 ธรรมนูญโดยการใช้เพียง ไม่มีการที่จะ
 บังคับโดยอำนาจคณะปฏิวัติอย่างใดใน
 การร่างรัฐธรรมนูญเลยเป็นอันขาด
 ขอขอบคุณ

พลโท อภิพร จินตกำนันท :

ข้าพเจ้าและสมาชิกขอขอบคุณท่าน
 ประธานกรรมาธิการที่โตด้วยเข้มแข็ง
 เป็นวาระสุดท้ายเพื่อยืนยัน
 เจตนารมณ์ของคณะกรรมาธิการระบอบ
 วาระ ความจริงซื่อสัตย์และสมาชิกที่มี
 ความเห็นร่วมกันในเรื่องเสนอนิติบัญญัติ
 นี้คือขอคำในหัวข้อของท่านกรรมาธิการ
 นี้ก็ไม่มีความหวาดระแวงอะไรมาก
 เล่นไปจนถึงกว่าจะรับพระมหากษัตริย์
 ในหัวข้อหรือไม่ได้ แต่เพื่อนสมาชิก
 แล้วเห็นว่าหัวข้อที่ท่านกรรมาธิการตั้งไว้นั้น
 ทำให้เกิดความผองผืนเหว ความสงสัย
 และความเข้าใจเป็นอย่างไรได้ จึงขอแก้

แก้แล้วก็เป็นไปตามท่านกรรมาธิการ
 ระเบียบวาระพึงประสงค์ตนเอง คือให้
 สถานยืนยันว่าเราจะร่างรัฐธรรมนูญ
 ในระบอบประชาธิปไตยไทย มีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข ไม่มีความหมายที่จะ
 ไปร่างในรูปอื่น แต่ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าและ
 เพื่อนสมาชิกของเสนอนิติบัญญัติขอแก้ไข
 ท้ายคำและรูปของหัวข้อกรรมาธิการ
 ระเบียบวาระตั้งขึ้นมาจนแล้ว ก็กล่าว
 ไม่เหมาะสมก็เพราะท้ายคำและประโยค
 ที่ตั้งขึ้นหรือตั้งขึ้นมาเป็นหัวข้อนั้น มี
 ความหมายแปลไปให้หลายอย่าง รวมทั้ง
 ที่จะแปลไปว่าเราจะตั้งจะร่างรัฐธรรมนูญ
 ซึ่งไม่เป็นประชาธิปไตย หรือตั้งไม่มีพระ
 มหากษัตริย์เป็นประมุขด้วย เพราะว่ามี
 คำว่า หรือไม่ว่าเมื่อตามว่าหรือไม่ว่า
 ก็หมายความว่าในเวลาไม่เอาอย่างนั้นก็ได้
 ฟ้าไม่เมตตา คณะกรรมาธิการและสมาชิก
 สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ท่านมีเจตนา
 ปรารถนาที่จะร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นระบอบ
 ประชาธิปไตยอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้
 ปรึกษาหารือกันแล้วในครั้งก่อนว่า เวลา
 ไม่เป็นประชาธิปไตย เราจะร่างรัฐธรรมนูญ
 ให้เป็นประชาธิปไตย ถ้าไม่จริงไปตั้งหัว
 ข้อหรือลดหย่อนให้คนอื่นเขาสงสัยละ ก็
 แสดงว่าหัวข้อหรือว่าประโยคกรรมา
 ธิการตั้งขึ้นให้เราพิจารณา เป็นข้อ

ค่าที่ต่ำกว่าและยังไม่ชาวกระ้าง ถ้า
 ต้องการการยืนยันขอให้สมาชิกสภาน
 ทราบว่าเราจะร่างรัฐธรรมนูญในระยะใ
 ไม่วางขึ้นของตมาในรูปคำถาม เมื่อคงไป
 ในรูปคำถามแล้ว คนอ่านหัวข้อเหล่านี้ก็
 สงสัยไปต่าง ๆ นานา รวมทั้งประชาชน
 คนไทยทั้งประเทศด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว
 ชาวพม่าและเพื่อนสมาชิกจึงเห็นสมควรที่
 จะขอแก้หัวข้อเสียใหม่ ถ้ากรรมธิการ
 เห็นด้วยในเจตนารมณ์อันแล้ว ก็ไม่ว่า
 ว่าจะต้องมาเขียนข้อหาใดใดถึงกันโดยคยา
 ต้องการให้สภานยืนยันว่า เราจะร่าง
 รัฐธรรมนูญในระยะประชาชนไทย โดย
 มพระมหากษัตริย์เช่นประมุข เราคงมา
 ในรูปนี้ ก็หมดยกผู้หากัน ชาวพม่าไม่ชยาค
 จะให้เสียเวลาต่อสภามาก จึงขอกราบ
 เรียนท่าน

พลเอก ประภาส จารุเสถียร
 (ประธานกรรมาธิการ): เนื่องจาก
 ท่านสมาชิกทเห็นผลเสียอันนี้ไม่
 ความเข้าใจที่พอ กระผมจึงต้องขอ
 ประทานคำขอร้องจะขนามากลวชแรงอีกครั้ง
 หนึ่ง ขอเรียนว่าตามบททานสมาชิกได้ม
 ความเข้าใจในคำขแรงของกรรมาธิการ
 โดยตลอดในการอภิปรายอันยคยาวของ
 เราสองวันมานแล้ว ว่าขตสคทหายปลว

ทางนั้น ก็คืออันเดยวกัน มีการเทศน
 พระมหากษัตริย์เด่นเดยวกันเช่นกัน แต่
 ท่านกษัตริย์ขอช่วยอย่าไม่เป็นการพอเพียง
 ต้องการให้แก้เสียให้เป็นที่ไปตามที่ใดเสนอ
 ญัตติไว้ สำหรับเรื่องนักเขียนหน้าทของ
 สภา ขอให้สภานใดไปรตพิจารณาว่า
 สำคัญอันเป็นประการใด ทท่านสมาชิก
 ใดเสนอญัตติข้อนี้ในคตสนนี้ ทั้ง ๆ ที่
 เข้าใจแล้วในสำรสำคัญเช่นนั้น ก็เป็นการ
 เกิดไม่ใช้สำรสำคัญ เพราะฉะนั้นหาก
 ว่าข้อเสนอระเบียบวาระของกรรมาธิการ
 ที่เสนอมาเป็นสำรสำคัญทถูกตองแล้ว
 ผมเห็นว่าถ้าความระเบียบแล้ว ก็ไม่ควรแก้
 ไขเป็นประการอื่น แต่ก่อนที่ระดมตเห็น
 ประการใดในเรื่องนักเขียนหน้าทของสภา
 นชงกรรมาธิการททท่านพรตมที่ระยคย
 วนจย

หม่อมราชวงศ์คฤกษฏร ปราโมช:
 กระผมเห็นว่าท่านประธานกรรมาธิการ
 ยงเข้าใจสมาชิกผู้ขอร้องเล็กน้อยเหมือน
 กัน คือว่าในเรื่องระเบียบวาระนั้นความจริง
 เท่าที่กระผมทราบและสำรวจใจของกระผม
 เองในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาน ด้วยความ
 บริสัทธใจแล้วก็เห็นว่าไม่ควรจะเป็น
 ระเบียบวาระด้วยซ้ำไป ขอประทานกราบ
 เรียนตรง ๆ ทีเดียว ไม่ควรระเสนอเข้า

มาเลย แต่ด้วยความเคารพในคณะ
 กรรมการ การเคารพในความศรัทธาเห็นชอบ
 เพื่อนสมาชิกซึ่งอาจแตกต่างกันไป ก็
 ไม่อยากกระแสนอญครั้นแรงถึงกับจะตอง
 คัดออกจากกระเปาะยวาระ แต่ในขณะเกี่ยว
 กันความของใจนั้นถ้อยมอญ กระผมจึงได้
 เห็นด้วยกับเพื่อนสมาชิกผู้สมควรออกท่าน
 หนึ่งท่านเสนอญัตติเป็นการเฝ้าตรงมาว่า ให้
 เปลี่ยนถ้อยคำเล็กน้อย ให้สละสลวยขึ้น
 ข้อข้อคัดค้านแต่เพียง ๒ ท่านนั้น ข้อ
 คัดค้านว่า หรือไม่ว่าจะไปท่านนั้น ซึ่ง
 กระผมก็เห็นว่าท่านกรรมการก็น่าจะรับ
 พิจารณาด้วยความเมตตาและด้วยใจศ
 กว้างขวาง ไม่น่าจะตั้งข้อรังเกียจอะไร
 มากมายถึงเพียงนั้น ทั้งหมดเราก็ยอม
 รับด้วยกันแล้วว่า ผลนั้นในที่สุดก็ตรงกัน
 ทุกฝ่ายก็พร้อมที่จะยืนยันสนับสนุนให้
 ประเทศไทยขึ้นมพระมหากษัตริย์เป็น
 ประมุขต่อไป ไม่เคยได้ยินใครเถียงเป็น
 อย่างอื่น แต่ว่าในการที่จะยืนยันสนับสนุน
 ในการที่จะตั้งหวัชชนนหรือตั้งอย่างไรจึงจะ
 ให้ถูกต้อง เป็นขลุ่ยหาข้อนี้คนเดียว เป็น
 ประเด็นอยู่นคนเดียวเท่านั้น ท่านประธาน
 กรรมการท่านใดก็ตามกล่าวออกอย่าง
 หนึ่ง ซึ่งกระผมก็ขอหากระชอนออกปราชัย ออก
 สักเล็กน้อย คัดค้านได้กล่าวว่าการที่

ท่านสมาชิกเขย่งคณะปฏิวัตินั้นเป็นการ
 หมิ่นเหม่อย่าง ความจริงคณะปฏิวัติไม่
 มีความประสงค์ใดๆ ที่จะเข้ามาควบคุม
 ความคิดเห็นในสภาวราชรัฐ หรือมนุญ
 กระผมขออภัยพระคุณที่ได้อ่านถ้อยคำอย่าง
 นั้นจากท่านผู้อยู่ในคณะปฏิวัติอีกครั้งหนึ่ง
 แต่ขณะเดียวกันก็ขอประทานกราบเรียน
 ด้วยว่า ในฐานะที่ผมเป็นเอกชนคนหนึ่ง
 แล้วก็ไม่ได้อยู่ในคณะปฏิวัติ แต่ที่ใดเขา
 มาอยู่ในสภาวไทยที่คณะปฏิวัติหรือใคร
 ก็ตามเสนอข้อกราบขงคมทูลใหม่พระบรม
 ราชาโองการแต่งตั้ง แล้วกระผมก็ยอมมา
 เป็นสมาชิก ก็ด้วยความเชื่องมั่นในเจตนา
 อันดีจริงของคณะปฏิวัติ ถ้าหากว่าเมื่อ
 ไรว่าคณะปฏิวัติตั้งไว้จะควบคุมความคิด
 เห็นในสภาวแล้ว กระผมคนหนึ่งไม่อยู่
 เป็นสมาชิกในสภาวเช่นนั้นอนันนั้นเป็น
 ประการหนึ่งและประการที่ ๒ ที่กระผมได้
 สนับสนุนคณะปฏิวัติเรื่อยมา ในฐานะที่
 เป็นเอกชนก็ด้วยได้เห็นในคำแถลงการณ์
 ของคณะปฏิวัติซึ่งอยู่บนหลักสำคัญยิ่งว่า
 พระมหากษัตริย์กับประเทศไทยขึ้น
 เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใครจะมาแบ่งแยก
 มิได้ ถึงจะมีการเปลี่ยนแปลงสถาบันใด ๆ
 คณะปฏิวัติก็ยืนยันที่จะคงไว้ซึ่งสถาบัน
 พระมหากษัตริย์ กระผมเห็นด้วยกับ

แล้วเราจะพบกันเฉพาะประเด็นตรง
ข้อเป็นการเกิดขึ้นในระเบียบวาระของกรร
มาชนท่าน นกกระดุมก็ขอพูดสั้น ๆ เพียงเท่านี้

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
เมื่อไม่ท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว ค้อ
ไปนข้าพเจ้าจะขอมติขอสภาฯ แล้วท่าน
ก็จะขอมติขอสภาฯ ใน โคมสมาชกยณญัตติ
มาในวิธการ ออกเสียงลงคะแนน....

ขอโทษครับ ประธานเจ้าใจผิดไปแล้ว
ค้อไปน ข้าพเจ้าขอมติขอที่ประชุมว่า
สมควรรจะให้คงไว้ซึ่งความเต็มซึ่งคณะ
กรรมาธิการระเบียบวาระเสนอมาทหรือไม่
ท่านผู้ใดเห็นว่าให้คงเต็มตามคณะกรรมา
ธิการระเบียบวาระเสนอมมา ไปรคยกมอจน

(มีสมาชิกยกมอ ๕๘ คน)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรจะเปลี่ยนไปตามท
ท่านลมาชกยณญัตติ ไปรคยกมอจน

(มีสมาชิกยกมอ ๖๔ คน)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ผู้เห็นว่าการให้คงตามกรรมาธิการเสน
มามี ๕๘ เสียง ผู้เห็นควรรจะให้เปลี่ยน
ไปตามสมาชิกละมามี ๖๔ เสียง
เพราะฉะนั้นคงให้เปลี่ยนไปตามที่สมาชิ
กได้เสนอยุติติ สำหรับการประชมวันน
ก็เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเล
การพิจารณาในคราวหน้า

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม

ว. คณะกรรมการ	โฆษกสภา	ผู้ตรวจงาน
วรมศกตเนคณาถ	ฉันทนา ชานขอม	"
เลก ใจณานนท	อคม พลอยสงวาลย	"
คตศกต ยมณาถ	สุหงศ ศรพนเกยรต	"
ป. จันทราภา	อน บอนยรงค	"
เจริญ บอนชโร	จางรงค์ ใจอนนอม	"
	แสวี หม่อมพยคณ	"
	สันธิชช ธิชชศตยค	"

กรวจแล้ว วันที่ ๑๗/ส.ค./๒๕๐๘

LIRT

สุขันต์ จิตกรถัก

หัวหน้าแผนกงานการประชุม

ประหยัด แต่งอินทวัฒน์

หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

รองเลขาธิการ ฯ

ประไพรัฐ ปัทมะสุนันท์

เลขาธิการสภา ฯ

พล.อ. ส. สุทธิสารธรรมากร

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

